

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 19 (8112)

TRST, nedelja, 23. januarja 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Dobrodo» v Govcu pri Gorenji Trebui, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

V BRUSLJU PODPISANA POGODBA O RAZŠIRITVI GOSPODARSKE SKUPNOSTI

Z VSTOPOM ŠTIRIH NOVIH ČLANIC EGS NAJVEČJA GOSPODARSKA SILA

Velika Britanija, Irska, Norveška in Danska so se pridružile dosednji šesterici

BRUSELJ, 22. — Okrog 17. ure se je v palači Egmond v Bruslju začela slovesnost o uradnem pristopu v Evropsko gospodarsko skupnost štirih novih članic, Velike Britanije, Irske, Norveške in Danske. Slovesnost je bila sicer nanapovedana za 16. uro, toda bila je odložena zaradi incidenta, ki se je pripetel predsedniku britanske vlade Heathu, ko se je pripeljal pred palačo Egmond. Tugaj ga je pričakala neka ženska, ki je predsedniku britanske vlade zkozi odprto okno avtomobila vrgla v glavo stekleničko s tiskarskim črnilom.

Ob navzočnosti velikega števila gostov in delegacij desetih držav, so pogodbo o vključitvi v Evropsko gospodarsko skupnost Velike Britanije, Irske, Norveške in Danske najprej podpisali predstavniki dosedanje evropske šesterice, nato pa še predstavniki

EGS veleposlanik Bombassei De Vetter. Slovesnost se je zaključila z govori predsednikov vlad Velike Britanije, Norveške, Irske in Danske.

Danes dopoldne pa se je sestal ministrski svet šestih članic gospodarske skupnosti, da je izpolnil predpisano formalnost in odobril prošnje za vstop v EGS štirih novih članic.

Pogodba, ki jo so danes podpisali predstavniki desetih držav razširjenega «male» Evrope vsebuje med drugim sledeča določila: pogodba bo dejansko sto-

pila v veljavo s prvim januarjem 1973. Prilagoditev štirih članic na industrijskem področju se bo postopoma izvedla v štirih letih in pol, in sicer v pogledu ukinitev medkomunitarnih carinskih dajatev in uveljavitev skupne zunanje tarife.

Na kmetijskem področju se bodo nove članice EGS takoj prilagodile načelu «komunitarne prednosti in pravilnikom, ki so že v veljavi v «zeleni Evropi», medtem ko se bodo cene kmetijskih pridelkov v teh štirih državah postopoma prilagajale v prihodnjih šestih letih.

Za uvoz masla in sira z Nove Zelandije in sladkorja s Karibov v Veliko Britanijo, pogodba predvideva določene prehodne ugodnosti. Glede ribolova pa je za deset let prepovedan vstop ribičev dosedanjih šestih članic na ribolovna področja štirih držav.

V petih letih bo uresničena popolna jednaka skupnost dajatev v Evropski na novo članice polnopravno vstopile v enem letu po uveljavitvi pogodbe.

Na osnovi danes podpisane pogodbe bo Velika Britanija imela enake pravice kot ostale tri velike članice, Francija, Italija in Zahodna Nemčija. S pogodbo se bo Velika Britanija odpovedala šterlingu kot rezervni valuti, ker ima Evropska gospodarska skupnost v načrtu uresničitev tudi polne gospodarske in denarne skupnosti.

Pred podpisom pogodbe je predsednik britanske vlade Edward Heath izjavil v kratkem nagovoru, da bo morala biti jutrišnja Evropa močna in bo morala verovati v samo sebe, morala bo delovati za postopno zmanjšanje napetosti med Vzhodom in Zahodom, delovati bo morala v korist svojih prijateljev in članov ter se bo morala zavedati velike odgovornosti v boju človeštva za boljše življenje.

Potem ko je Heath poudaril važnost združevanja prijateljskih držav v enotno skupnost, je opozoril svoje prijatelje, da bo v okviru te skupnosti vsaka posamezna članica ostala navezana na svojo nacionalno istovestnost in na uresničevanje lastnih zgodovinskih in tradicionalnih interesov. Nato je predsednik britanske vlade opozoril, da je Evropa več kot samo Zahodna Evropa. «Na Vzhodu je še drugi del kontinenta. Tam so države, katerih zgodovina je tesno povezana z zgodovino deseterice».

Z današnjim podpisom pogodbe v Bruslju o razširitvi Evropske gospodarske skupnosti z vključitvijo štirih novih članic, je nastala skupnost, ki združuje Italijo, Francijo, Zahodno Nemčijo, Belgijo, Nizozemsko, Luksemburg, Veliko Britanijo, Irsko, Dansko in Norveško. Nastal je hkrati v Evropi gospodarski velikan, ki šteje 255 milijonov prebivalcev, ali več kot jih ima Sovjetska zveza, oziroma kot jih imajo ZDA.

Glede na pogodbo s prvim januarjem prihodnjega leta stopila v veljavo se bo hkrati pojavila na svetovni pozornosti sila, ki bo imela v svojih rokah 41 odstotkov svetovne trgovine, ki bo proizvajala več jekla in avtomobilov kot ZDA in Japonija skupaj in ki bo imela trikrat več trgovskih ladij, kot jih ima sedaj največja pomorska sila — Japonija.

sko. To je sicer gospodarska moč nove EGS. Politično pa bo ta skupnost še vedno ostala ločena in bo njen vpliv v svetu nullo mnogo manjši kot njen gospodarski vpliv. Zato se nekatere članice ogrevajo tudi za doseg politične skupnosti, da bi izpolnile to veliko vzel. Toda ta želja je še vedno želja, kar nam priča tudi dosedanje izkušnje šestice. Med državami skupnosti obstajajo še vedno prevelike politične razlike. Kljub temu pa bo EGS lahko imela veliko vlogo na političnem področju v Evropi in na svetu, če bo vodila mirno ljubo politiko.

V Rimu manifestacija solidarnosti z grškimi obsojenimi antifašisti

RIM, 22. — Nekaj tisoč pripadnikov izvenparlamentarnih skupin je v Rimu pridrlo do manifestacije v znamenje solidarnosti z grškimi antifašisti, proti katerim se je danes zaključil proces v Atenah. Ob vzklikanju gesel, kot so «tovariše na svobodo, polkovnike v zapor», so demonstranti skušali priti do sedeža grškega veleposlanstva, kjer pa jih je čakal močan policijski blok. Agenci so skušali s solzili razpršiti demonstrante, prišlo je tudi do spopadov, med katerimi so bile nažmanj štiri osebe laže ranjene. 203 demonstrante so ustavili in odvedli na policijsko postajo na zasiljevanje. Večje stilo mladih demonstrantov so s retrilom ter jih bodo prijavili sodnim oblastem.

TOKIO, 22. — Sovjetski zunanji minister Gromiko bo dospel jutri na uradni obisk v Tokio, kjer se bo pogovarjal z najvišjimi japonskimi voditelji. Pričakujejo, da ga bo sprejel tudi cesar Hirohito.

NESRAMNI RAZSODBI FAŠISTIČNIH SODNIKOV

Hude obsodbe proti grškim antifašistom

V Madridu obsojeni na težke zapore kazni nasprotniki režima

ATENE, 22. — Atensko vojaško sodišče je obsojilo na zaporne kazni od enega do devet let skupno mladim grškim antifašistom, ki so jih obtožili, da so v zadnjih dveh letih izvedli vrsto bombnih atentatov proti javnim ustanovam ter ameriškim družbam v grškem glavnem mestu. Najhujšo kazn, devet let zapore, so prisodili 23-letnemu delavcu Joanisu Kiriazisu, ki naj bi vodil ilegalno skupino «Komandos nikrajos». 23-letnemu delavcu Nikolaju Valerikisu pa so vojaški sodniki prisodili sedem let zapore kazni.

Sodišče je praktično sprejelo v celoti zahteve javnega tožila, ki je obtožbeno očital predvsem povezavo z antifašističnimi krogi v tujini. Obsojenci so bili namreč

povezani — tako vsaj trdi obtožnica — z grškim odporiškim gibanjem, ki ga vodi Andreas Papandreu.

Tudi v Madridu je fašistično sodišče za javni red obsodilo danes na hude zapore kazni deset nasprotnikov frankističnega režima. Obtožence, ki so jih zaradi «prevarniškega delovanja» aretirali že novembra 1970, so obsodili na zapore kazni od dveh do dvanajst let. Najhujšo kazn, 12 let zapore, so fašistični sodniki prisodili Joselu Nietu, ki naj bi bil voditelj španske komunistične partije. Dve leti bo morala ostati v zaporu domnevna članica KP Španije Dolores Sacristan Perez. Ostali obsojenci so člani delavskih komisij, ilegalnega španskega sindikata.

Pred procesom v Leobnu

Kakšen politični pomen ima proces proti Marjanu Šturmu

(Poseben dopis)

CELOVEC, 22. — Po skoraj enoletnem čakalju in ponovnem odlogu bo torej sedaj vendarle prišlo do procesa proti Marjanu Šturmu. V Leobnu na štajerskem bo šturm stopil 27. januarja pred sodnika. Kaj je zakrivil? Zakaj mu sodijo?

Najprej kratka kronologija tega procesa. 28. oktobra 1970 je «komite za razkrivanje prikritih konfliktov» v nekaterih krajih na južnem Koroškem dodal namškim napisom še slovenske (kar bi po državni pogodbi že davno morale storiti avstrijske oblasti).

Marjana Šturma so v zvezi s to akcijo zasliševali in menda ugotovili, da je on pripisal slovensko ime za Hermagor — Smohor.

Konec decembra 1970 je šturm na 2. Koroških kulturnih dnevih opozoril občinstvo na prisotnega državnega policaja, ki ga je zasliševal z metodami, ki so znane iz Tretjega rajha.

Zaradi teh dejstev je sodišče postavilo obtožnico (člen 488 — zlo namerno poškodovanje javne lastnine; člen 312 — žaljenje predstavnika javne oblasti) in določilo kot termin obravnave 16. marca 1971. Slovenska javnost tako v zamestju kot v Sloveniji je hitro in ostro reagirala. Za proces so se začele zanimati tudi tiskovne agencije. V Ljubljani je bil na dan napovedane obravnave protestni shod študentov pred avstrijskim konzulatom. Zaradi strahu pred mednarodno afero in bližajočim se predsedniškim volitvam je sodišče proces odložilo za nedoločen čas.

S 25. majem je bil določen nov termin obravnave. Ker je bil šturmtik pred matura, je odvetnik zahteval odložitve, in hkrati preložitve procesa iz Celovca na Dunaj (zaradi pristranosti celoveškega sodišča). Namesto na Dunaj so ga preložili v Leoben na štajerskem.

Zatem je bilo dolgo časa tiho. Medtem so bile na Koroškem spet akcije, ki so zahtevale dvojezične krajevne napise. Zaradi take akcije je sredi avgusta 1971 so šturma in dva njegova tovariša spet zasliševali in jih na podlagi dvomljivih indicij prijavili sodišču.

V začetku novega leta je šturm

spet dobil poziv na obravnavo, ki bo zdaj 27. januarja v Leobnu. Kako je ta proces sploh možen, ko gre vendar za izpolnjevanje državne pogodbe? Kako je možno, da proti fašističnim mazačem in atentatorjem po drugi svetovni vojni še sploh ni prišlo do takega sodnega postopka?

Pri tem vprašanju govorijo «dvojni pravici in dvojni moraliz», je čisto zgrešeno. V obeh primerih gre za isto pravico, namreč za pravico močnejšega, za pravico avstrijske buržoazije, ki vidi v porajajočem se slovenskem narodnem in socialnem gibanju latentno nevarnost, medtem ko ima fašistične mazače za potencialnega zaveznika. Dejstvo, da so politični vrhovi na Koroškem prežeti z bivšimi nacisti in sedanjimi Heimatsdienstlerji, to samo potrjuje. Koti nacionalistična ideologija je bila zmeraj v službi vladajočega razreda.

Pri procesu proti Marjanu Šturmu gre torej za izrecno političen proces, v katerem se vprašanje krivde sploh ne postavlja več. Obtožene se je že sam obsodil s tem da je kot Slovenec zahteval to kar mu gre. Avstrijska buržoazija s pomočjo sodnih oblasti hoče že v kalu zatreti in uničiti porajajoče se gibanje za narodno in socialno osvoboditev med slovenskim ljudstvom na Koroškem, ki se ga zaradi latentnih nacionalnih, še bolj pa socialnih konfliktov (ki jih nacionalna nasprotja samo prikrivajo), najbolj boji koroški drobnih kapitalist in njihovi veliki bratje iz Zahodne Nemčije in Švice. V ta koncept pa spadajo tudi fašistične tolpe, ki s svojimi skrunilnimi (tudi fizičnimi) napadi na Slovence skušajo ustrahovati slovensko — koroško delovno ljudstvo, in s tem ohraniti (pokopalski mir v deželi).

Hkrati predstavljajo, kot rečeno, potencialne zaveznike oblasti, ki jih ta vsak čas lahko uporabi za druge, podobne posle. Razumljivo je torej, da se jim ne zgodi že od druge svetovne vojne naprej nič. Vloga teh tolpe je bila zmeraj ista, kakor vloga vseh fašističnih tolpe po svetu: ustrahovanje delovnega ljudstva, v našem primeru slovenskih delovnih ljudi.

Socialdemokracija kot vladna stranka tako na Koroškem kot v oeli Avstriji, kot pes — čuvaj nacionalnega meščanstva in njegovih političnih in ekonomskih interesov, se je znašla v težavah. Njena glavna vloga v današnjem času je zagotovitev nemotenega kapitalističnega reprodukcije, t.j. odpravljanje nepotrebnih konfliktov, kot se na Koroškem lahko pojavijo v narodnostnem oziru. Njeno vrhovno poslanstvo — ohraniti mir v deželi — pa se ji zdi s prebujanjem Slovencev in nevarnosti. Po dvajsetih letih relativnega miru so se spet zganili in neprisiljeni zahtevali, kar jim gre, ne samo to, kar sami so si postavili svoje napise, čeprav samo za noč ali dve. Prekršili so nenamerno koroški zakon: Slovenci se morajo pokoriti, morajo biti tihi, sicer bo konec tolerance.

Deželnemu glavarju Simi, ki se kot predsednik SPÖ na Koroškem najbolj trudi za «narodnostni mir», se ponuja za rešitev tega konflikta dobro preizkušena metoda: malo koncesij, malo pritiska. Pod prvo točko spada graditev lastnega posloja za slovensko gimnazijo (ki so ji pravi socialdemokrati, seveda ob navdušenju podpori meščanske OPV, z odpravo dvojezičnega šolstva 1958. leta iztrgali korenine), podelitev pravice javnosti podra-veljski kmetijski šoli in še kaj; pod drugo točko pa sodi proces proti šturmu, ki nikakor ne meri osebno proti njemu, ampak proti vsem delovnim ljudem, in ki nikakor ni enkratni spodrsilaj, temveč je sestavni del narodnostne politike koroške socialdemokracije.

Prav tako sodijo med jezikovne koncesije, ki so jih oblasti sedaj prisiljene dati za pomiritev ljudi, dvojezični krajevni napisi. Kdaj bojo prišli, je odvisno od tega, kako hitro bojo socialdemokrati pomirili nacisti v svojih vrstah.

In še nekaj razkriva proces proti šturmu. Razkriva dejstvo, da glavni sovražnik slovenskih težanj po narodni in socialni osvoboditvi niso Heimatsdienstler in podobne fašistične organizacije, ampak glavni sovražnik so oblasti, vladajoči razred in socialdemokracija, ki ji rovarjenje raznovrstnih fašistov služi samo za kamuflažo, da s svojimi veliko bolj subtilnimi (in učinkovitimi) metodami odpravijo za Koroško eno najbolj latentnih in «nahajnostnih» konfliktov polja v kapitalističnem produkcijskem procesu slovensko narodno skupnost.

PETER WIESER



BRUSELJ, 22. — Nemška učiteljica Karen Cooper, stara 31 let, ki živi in dela na Švedskem in v Londonu, je vrgla v predsednika britanske vlade Heatha stekleničko s tiskarskim črnilom, ki ga je zadelo v glavo. Nemka je Heatha napadla pred vstopom v palačo, kjer je bila svečanost o podpisu pogodbe o razširitvi gospodarske skupnosti. — Na sliki spredaj Heath z umazanim obrazom od črnila, zadaj pa napadalka, ki jo je belgijska policija po napadu aretirala. (Telefoto ANSA)

KONČANA KONFERENCA ZK HRVAŠKE

Delavski razred mora postati izraz vladajoče sile družbe

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 22. — Predsednica Zveze komunistov Hrvatske Milka Planinc je ob zaključku konferencije ZKH o uresničitvi sklepov 21. seje predsedstva ZKJ in 23. seje CK ZKH ugotovila, da je razprava pokazala, da konferenca sprejema predlog centralnega komiteja, da se na podlagi analize komisije, ki je bila sestavljena iz vlogu nacionalizma v vrste ZK, določijo posamezne odgovornosti posebnih tistih, ki so na 23. plenarni sedli CK in kasneje podali ostavko, oziroma bili odstranjeni s svojih položajev. V razpravi je bila, po oceni Planincine, prav tako izražena želja, da se še odločneje nadaljuje s politično akcijo ter ugotovitve, da je Zveza komunistov Hrvatske zadnji mesec opravila pomembno revolucionarno delo, ki je utrdilo osnove za nadaljnje delo in preureditev ZKH. Predsednica Zveze komunistov Hrvatske je posebno poudarila potrebo nadaljevanja akcije pri pobujanju oportunizma, klerikalizma, ki jo ovira, da se delo do kraja konča. Po njenem mnenju gre za izpit, za nalogo, da se da v praksi odgovor na konkretne rešitve, da bi se izpolnila Titova zamisel o samoupravi državi, v kateri bo delavski razred neposredni izraz vladajoče sile družbe. Planincina je opozorila, da bo ta akcija gotovo naporna in da bo naletela na mnogo odpora, med drugim na odpor tistih, ki so svoj materialni položaj gradili na monopoli, privilegijah in odklonih. Odpadli bodo tisti, ki so si zgradili privilegijirani položaj v partiji in drugod, ki so se privadili stalni krizizirati, ki govorijo samo o slabosti in napakah, a sami ne kažejo niti želje niti «sposobnosti» da se vključijo v borbo za napred družbe. Sedaj, je poudarila Milka Planinc, je čas, da nasto-

pilo delavci, mladina, intelektualci in vsi tisti, ki so za socialistični program. S tem se je partija krepila in se bo očistila tistih, ki ne verjamejo v njen program.

Predsednica ZKH je na kraju poudarila, da se ta akcija ne more izvesti brez delavcev. Partija se mora približati delavcem, danes je priložnost, da Zveza postane delavska. Če bomo šli z delavci v akcijo, tedaj bo partija postala njihova partija. Vstopali bodo v partijo, ker bodo v njej našli smisel svojega poslanstva, je zaključila Milka Planinc.

V razpravo o izvaljanju sklepe 21. seje predsedstva ZKJ je posegel tudi Aldo Bresan, ki je v svojem govoru v italijanski ugovoril, da so se Italijani Istre ponovno znašli med dvema ogroženima, med pritiskom irendističnih krogov in poraženimi hrvaškimi nacionalisti povezanimi z enim delom katoliške duhovščine. Nacionalistični elementi, je dejal Bresan, vnašajo zmešnjavo in sumničenje v tradicionalne odnose bratstva med Hrvatji in Italijani. Bresan je zahteval, da centralni komitej in politični forumi rešijo — istrskega področja energično reagirajo na take poskuse.

V pismu upravnemu odboru Društva književnikov Hrvatske je dr. Ivo Frančič podal ostavko na svoje funkcije v društvu književnikov Hrvatske in Jugoslavije. Dr. Frančič je bil predsednik Društva književnikov Hrvatske in predsednik koordinacijskega odbora Zveze književnikov Jugoslavije. Kot enega od treh razlogov za ostavko, dr. Frančič navaja odlok okrožnega sodišča v Pulju o trajni prepovedi kolektarja «Istarska dancica», zaradi njegovega članka objavljenega pod naslovom «Istra in Hrvatska sta ena».

Jutri bo Colombo začel posvetovanja za sestavo nove vlade

RIM, 22. — Z odhodom ministrskega predsednika in mandatarja za sestavo nove vlade Colombo v Bruselj je danes zavladalo v italijanski političnem življenju določeno zatijje in pričakovanju posvetovanj, ki jih bo Colombo začel v ponedeljek. V torek jutraj pa se bo na sedežu stranke sestala vodstva, KD.

V Rimu sta danes zasedli CK neofašistov in vodstvo monarhistov.

Tajske čete pripravljajo vdor na kamboško ozemlje

PARIZ, 22. — Tajske čete pripravljajo vdor na kamboško ozemlje, da bi branile majavi kolaboracionistični režim generala Lon Nola. To je vsebina izjave, ki jo je objavila danes delegacija Severnega Vietnama na pariških štiristranskih pogajanjih. Nova pustolovščina je po mnenju Severnega Vietnama posledica nedavnega sporazuma o varnosti meja, ki sta ga podpisali Kamboža in Tajski. Ta sporazum — trdijo predstavniki Hanoja — je enovni manevar ameriških agresorjev. Kot je znano, je ofenziva osvobodilnih sil na kamboškem ozemlju zavzela v zadnjih tednih zelo širok obseg, kar je nemalo zaskrbelo tajske vladne, saj vojna v Indokini posebej v zad-

njem času grozi, da se bo razširila tudi na Tajsko. Zaradi te nevarnosti je vlada v Bangkoku, kot kaže, sklenila, verjetno na priporočanje ZDA, da neposredno poseže ter skuša zavreči napredovanje partizanskih oddelkov.

Tudi na laški fronti je položaj kolaboracionističnih sil vedno bolj težak. Sile Patet Laa so pretekle kot zavzele važno vladno postojanko v Salaphoukhounu, sredi poti med kraljevo prestolnico Luang Prabangom in uravnim glavnim mestom Vientianejem. Osvobodilne sile, ki že več časa pritiskajo na Luang Prabang s Severa, so tako zavzele položaje tudi južno od prestolnice, ki je sedaj dejansko obkoljena.

PO DVANAJSTLETHNI KOMISARSKI UPRAVI

Kmetje morajo dobiti v svoje roke vodstvo svoje bolniške blagajne

Uspeh dolgoletnih prizadevanj - Dobrikanja in prikrita ustrahovanja - Kmečka zveza sestavila širši seznam možnih kandidatov

Kakor smo že poročali, bodo v kratkem na Tržaškem volitve prvega upravnega sveta kmečke bolniške blagajne. Volitve bi morale biti 5. marca, kot je telefonsko sporočil tajništvo Kmečke zveze novi komisar, ki je pred kratkim prišel v Trst prav z nalogo, da v roku treh mesecev izvede prve volitve, po 12 letih komisarske uprave. Leta 1959, po petletni zamudi, je namreč vladni generalni komisar razgledal na tržaško področje veljavnost državnega zakona št. 1136 iz leta 1954 z nekaterimi spremembami. Novi zakonski predpisi so ostali na papirju kar 12 let in so bili potrebni številni protesti ter posegi, zlasti Kmečke zveze in političnih predstavnikov, da je končno minister za delo Donat Cattin napovedal konec komisarske uprave.

To je torej uspeh dolgoletnih prizadevanj in boja za spoštovanje pravic in za zaščito interesov naših kmetov. Zato naj se ne spopirajo s pavim perjem in naj opustijo vsako misel na morebitne politične špe-

kulacije ter na slabo prikrite maneuvre vsi tisti, ki se za resnične potrebe in koristi naših kmetov niso nikoli zavzemali. Toliko let so zavlačevali z volitvami, ker pač niso hoteli, da bi naši kmetje prevzeli vodstvo svoje bolniške blagajne v svoje roke, ker so kmetje na Tržaškem v ogromni večini Slovenci.

Zdaj prihaja čas odločitve, zato se nekateri gospodje dobrikanja, obenem pa prikrito ustrahovanja in opozarjanja na težave pri upravljanju in deficitu bolniških blagajn, kakor da ne bi vse bolniške blagajne, prav zaradi svoje socialne vloge, potrebovale pomoči iz javnih sredstev. Naši kmetje so v dolgih desetletjih že konkretno dokazali, da znajo dobro in pošteno voditi svoje ustanove. Prav tako so vodili dokazali, in vsak dan še dokazujejo, da ne potrebujejo tujega vmešavanja in da odklanjajo strankarstvo v svojih strokovnih in gospodarskih ustanovah. Zato bodo volitve upravičeni (držinski) poglavarji izbrali iz svoje srede svoje predstavnike, kmetje, ne glede na njihovo politično pripadnost. Izvolili bodo take kandidate, ki so mož beseda, ki imajo hrtencino, ki se s kmetijstvom ukvarjajo in ki zato najbolje poznajo težave in potrebe kmetov. V novi bolniški blagajni se bo moral naš kmečki človek počutiti kot doma, med svojimi, da se bo lahko v svojem jeziku, po domače, pogovoril in dogovoril.

Zato je treba preprečiti vsako slepomiselnost, in mahinacije, da bi se okril enoten nastop kmetov, kajti to bi najbolj škodovalo kmečki blagajni in samim kmetom.

V zvezi s pripravami za volitve prvega upravnega sveta kmečke bolniške blagajne je bil sinoči sestanek izvršnega odbora Kmečke zveze. Na sestanku je delegacija KZ poročala o sedanjih stikih z vladnim komisarjem, komisarjem bolniške blagajne in z drugimi ustanovami ter organizacijami. Izvršni odbor je sestavil širši seznam možnih kandidatov, ki jih bo Kmečka zveza predlagala na sestanku po vaseh za dokončno sestavo kandidatne liste. Odbor je potrdil stališče Kmečke zveze, da morajo biti volitve čim bolj javne in bolj publicizirane ter dvojezične. Prav tako mora biti dana kmetom najširša možnost neposredne udeležbe na volitvah s primerom razporejenimi volilnimi sedeži.

Na svoji seji je odbor Kmečke zveze tudi obdelal dejstvo, da vodstvo deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA) ni hotelo na svojih zadnjih seji pred obnovitvijo upravnih organov, odločiti o dolžni pomoči kraški zadružni mlekarji in kraškemu zadružnemu hlevu ter je to prepustilo.

Srečanje KPI-PSI na deželni ravni

V Trstu so se večeraj sestali deželni tajnik KPI Bacičič, deželni tajnik PSI Tringale ter načelnika svetovalskih skupin v deželni svetov Moschioni (KPI) in Pittioni (PSI) za preučitev problemov skupnega interesa glede na deželni in državni politični in gospodarski položaj.

Kot rečeno v sporočilu obeh tajništva je srečanje potekalo v ozračju odprte in odkrite izmenjave informacij in ocen, soglasno pa so ugotovili potrebo po nadaljnjih pogledih najbolj aktualnih problemov, ki neposredno zanimajo levičarske politične sile.

V PRIČAKOVANJU USTREZNEGA «MENJA»

Gradnja zidanega doka še vedno ustavljena

Višji svet za javna dela proučuje variante o vencu železobetonskih kvadrov okoli gradbišča — Zapora doka bo stala 495 milijonov — 2 milijardi lir brez kritja

Oddelek za obmorske gradnje pri višjem svetu za javna dela v Rimu je te dni vzel v razpravo tehnično varianto tržaškega zidanega doka, po kateri namernarjevo graditelji zamenjajo sedanjo pregrado, ki združuje vodo okoli gradbišča, z vencem železobetonskih kvadrov. Pregrada je namreč na več mestih popustila, poleg tega pa je bil tudi prvotni načrt za dok v preteklih mesecih spremenjen v smislu, da se njegova podolžna os premakne za nekaj stopinj, sam dok pa podaljša za nekaj metrov v smeri proti morju.

Z gradnjo vencu železobetonskih kvadrov okoli gradbišča so že začeli: doslej so potopili v morje kakih 50 kvadrov, drugi kvadri pa so pripravljani na pomolu VII. Dela so konec lanskega leta obdelala, ker je po eni strani manjkalo smiselnosti višjega sveta za javna dela, po drugi strani pa so spremembe, ki so jih vnesli v izvirni načrt, podražile gradnjo doka za okoli dve milijardi lir, ki sta za sedaj še brez ustreznega kritja. Mnenje višjega sveta o tehnični varianti naj bi pripelo vodstvu Konzorcija za gradnjo zidanega doka, ki mu načeljuje dr. A. Savona, v prihodnjih tednih. Medtem se je zvedelo, da je bila gradnja zapora (vrat), ki bo zapirala dok na morski strani, zaupana družbi «Tržaški arzenal - Sv. Marko». Zapora bo stala 495 milijonov lir.

Dok bo dolg 350 m širok 56 metrov, njegova globina pa bo znala 12 m. Služil bo za popravljane in predelavo ladij, pa tudi za redno vzdrževanje plovil, zlasti tankerjev, ki dovažajo surovi petrolej za Čezalpski naftovod.

Sestanek v Vidmu o deželni urbanistiki

Večera so se sestali v Vidmu nekateri deželni predstavniki, da bi razpravljali o deželnem urbanističnem načrtu. Sestanku je predsedoval predsednik deželnega odbora Berzanti, prisotna pa sta bila tudi odbornika Stopper in De Carli, ter deželni tajnik KD Tolutti, PSDI Lanza, PRI Di Re in PSI Tringale.

Sinoči v Kulturnem domu

Koncert Tržaškega baročnega ansambla

Vremenske nepravilnosti so verjetno motile večino množičnega obiska na sinočnjem koncertu v Kulturnem domu. Vsekarok škodovali.

POZIV ORGANIZACIJAM IN POSAMEZNIKOM

PROTEST GIBANJA «M. GUBEC» PROTI SOJENJU V LEOBNU

«Proces proti Marjanu Šturmu prizadeva nas kot manjšino v isti meri kot Slovence v Avstriji»

Napredno mladinsko «Gibanje Matija Gubec» je naslovilo na vso slovensko in napredno javnost poziv za enoten nastop proti nezakonsnemu sojenju mlademu koroškemu Slovencu Marjanu Šturmu v Leobnu v Avstriji, ker je v nemškem napisu za slovensko vas pripisal še slovenskega. Poziv se glasi:

Da je moralo slovensko ljudstvo ob vsakem primeru odločnega nastopa, da si pribori svoje pravice, obračunati z raznimi posebnimi, in tudi manj posebnimi, sodišči, je nam vsem dobro znano. Da se je to godilo takrat, ko je v Italiji in drugje po Evropi vladal fašizem, je tudi znano. V gornjem članku beremo, da se podobni procesi ponavljajo in to danes, ko je minilo skoro 30 let odkar je oboževano ljudstvo odpravilo fašizem. Ob tem primeru se rešuje vprašanje, če je bil samo fašizem tisti odločni sovražnik slovenskega ljudstva.

Za odgovor so že poskrbela da-

našnja dejstva: danes imamo v Avstriji jasen dokaz, da je vladajoči kapitalistični razred tisti, kateremu je narodnostna razredna zavest trn v peti in da si zna ta vladajoči razred pomagati tudi, ko nima na oblasti trdnjše roke, kot je bil fašizem, ki bi ga branila. Tega pa ne bi predložit razlagali; saj je v razlagi, ki jo daje Peter Wieser vse jasno.

Vprašamo se raje, kaj lahko napravimo mi ob takem primeru. Nič strahu! Ne bo treba nabrskati kose in niti nabasati pušk. Dovolj je, da s pismenim protestom dokažemo avstrijskim oblastem, da se zavedamo, da proces v Leobnu ni le obravnava proti posamezniku ampak resna grožnja vladajočim oblastem za vso slovensko manjšino na Koroškem. In ne samo to: ta proces je že višja stopnja narodnega in razrednega zatiranja, ki nas, kot manjšino prizadeva in isti meri kot Slovence v Avstriji.

Pozivamo zato vse organizacije in posameznike ki se zavedajo, da so take oblike zatiranja nesprejemljive, da se pridružijo našemu protestu in da skupaj podpisemo pismo naslovljeno avstrijskim oblastem.

Gibanje Matija Gubec

Obiskali nas bodo rojaki iz Kobariid

Zaenjo nedeljo januarja, 30. t. m. bodo v Kulturnem domu naši rojaki iz Kobariid praznovali goriškega pevca, Simona Gregorčiča. Že ob njihovem prvem nastopu v Gorici smo opozorili na izreden vtis, ki so ga na nas naredili otroci in odrasli, tako da je predstava, ki traja dve polni uri in to ob odprtem odru, tudi, da sami nismo vedeli kdaj.

Kobaridanci bodo torej prihodnjo nedeljo v Kulturnem domu. Povečala jih je Slovenska prosveta, ki je organizirala ta njihov nastop. Na drugi se bo vrstilo okoli 200 ljudi, lahko rečemo, da bo to res ves Gregorčičev rodnik kraj. Prihajali se bodo v Trst prav s tem navdušenjem da nam bi posredovali pesem goriškega slavca.

Rojaki iz Kobariid pričakujejo, tako nam je izjavil njihov voditelj, ki nas je obiskal v uredništvu, da jih bodo tržaški Slovenci sprejeli z enakim navdušenjem, s kakršnim prinašajo oni pesnikovo misel in lepoto njegove pesmi.

Zacetek prireditve bo ob 17. uri.

Filmski večer v Mladinskem krožku

Sinoči so v prostorih Mladinskega krožka predvajali film «Primer Paradize», originalna kriminalna znanega režiserja A. Hitchcocka. Predvajanje je prisostvovalo številno občinstvo, ki se je ob začetku predstave udeležilo debate o nadaljnjem programu in o problemih Mladinskega krožka. Naslednjo soboto bo na vrsti srečanje z režiserjem A. Hiengom za kar se obiskovalcem že vnaprej toplo priporočamo.

3. februarja ob 20.30

v mali dvorani Kulturnega doma

VEČER FILMOV ALJOŠE ŽERJALA

med katerimi tudi film, ki je bil pred kratkim nagrajen.

Vabljeni.

Mali oglasi

«CITROEN» — mehanika delavca Samaritan in Mico in prodaja nadomestnih delov v Ul. Rittmeyer 4/a.

ZOBOTEHNIK Z NEKAJLETNO PRAKSO išče zaposlitev v Trstu ali okolici, oziroma v Gorici. Odgovor pod šifro: «Zobotehnik» na upravo Primorskega dnevnika, Trst, Ulica Montecchi 6.

arhitekt Igor Jogan in univerz. študentka Vesna Sandali, pomorščak Luigi Giraldo in delavca Luigia Contento, strojni delavci Bruno Giannola in gospodinja Maddalena Ivo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Piz-zu-Cignola, Korzo Italia 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Esculapio, Ul. Roma 15, INAM, Al. Cammello, Drev. XX. septembra 4, Alla Maddalena, Ul. Istria 35, Chiaro-Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

LOTERIJA

BARI	19	56	57	71	60
CAGLIARI	38	8	82	50	35
FIRENCE	63	15	84	11	69
GENOVA	72	36	54	29	77
MILAN	70	56	54	77	90
NEAPEL	5	56	70	54	26
PALERMO	11	18	30	54	1
RIM	31	65	58	9	49
TURIN	72	21	6	49	3
BENETKE	85	4	88	20	73

ENALOTTO

1 X 2 2 2 1 1 X 2 2 X 2
Kvoto: 12 točk — 7.582.000 lir, 11 točk — 263.200 lir, 10 točk — 20.000 lir.

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom
Danes, 23. t. m. ob 16. uri
(abonma red C — nedeljski popoldanski)

Tennessee Williams
TRAMVAJ POŽELENJE

Drama v enajstih prizorih
Razpored predstav pod rubriko «Gledališča».

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom — Mali oder
danes, 23. t. m. ob 20.30

Jones LeRo
ČREVA

(The Dutchman)
Razpored predstav pod rubriko «Gledališča».

Preprov. mladini pod 18. letom

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom
V torek, 25. t. m. ob 15.30

Saša Škufca
TRNULJICA

Pravljica v treh dejanjih

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Jaka Štoka
TRUE TIČKI

burka v dveh dejanjih
V nedeljo, 30. t. m. ob 17. uri v Finžgarjevem domu na OPCINAH

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Tennessee Williams
TRAMVAJ POŽELENJE

Drama v enajstih prizorih
V petek, 28. t. m. ob 20. uri v PIRANU

v soboto, 29. t. m. ob 20. uri v AJDOVŠČINI

PROSVETNO DRUŠTVO «VESNA» KRIZ

vabi na ogled veseligrce Pera Budaka v treh dejanjih

«KLOPČ»

ki jo izvajajo člani amaterskega odra Prosek-Kontovel.

Igra bo danes, 23. januarja ob 17.30 v Ljudskem domu v Krizu.

V torek, 25. januarja ob 20.30

Okrogla miza na temo
STUDENTOVSKO GIBANJE SLOVENSKIH SREDNJEŠOLCEV

O pogledu na sedanjo družbo in o ureditvi šolstva bodo govorili srednješolci in visokošolci. Vljudo vabljeni!

PROSVETNO DRUŠTVO IVAN GRBEC V SKEDNJU

priredi v sredo, 26. januarja ob 20.30

LITERARNI VEČER

primorskega rojaka

CIRILA ZLOBCA

Isti dan popoldne ob 17.30 pa bo pesnikovo

SREČANJE Z OTROKI,

katerim bo bral svoje otroške pesmi.

Neposredni stik književnika z odraslim občinstvom, kakor tudi z našo mladino bo za vse izredno kulturno doživetje.

Vabljeni!

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO BARKOVLE

V torek, 25. januarja ob 20.30 predavanje s sklopičnimi slikami:

«NAŠI KRAJI V SLIKI IN BESEDI»

ki ga je pripravil dr. Marjan Gregorič. Ob tej priložnosti bo predvajal kratek film o poteku lanske rožnovenske procesije.

Vsi vljudo vabljeni.

DRUGE VESTI NA OSMI STRANI

Gledališča

KULTURNI DOM

Danes, 23. t. m. ob 16. uri Tennessee Williams «Tramvaj poželenje», abonma red C — nedeljski popoldanski.

Danes, 23. t. m. ob 20.30 LeRo Jones «Čreva», Mali oder.

V ponedeljek, 24. t. m. ob 20.30 Tennessee Williams «Tramvaj poželenje», abonma red D — mladinski v sredo.

V torek, 25. t. m. ob 15.30 Saša Škufca «Trnuljica». Pravljica v treh dejanjih.

V torek, 25. t. m. ob 20.30 LeRo Jones «Čreva», Mali oder.

VERDI

Danes ob 16. uri zadnja predstava Menottijske opere «Najpomembnejši človek» za dnevi red v vseh prostorih. Opera je bila deležna laskavih ocen strokovne kritike in občinstva. Dirigent Christopher Keene, režija Gian Carlo Menotti. Protagonisti Allan Evans.

V petek bo prišla po 20 letih ponovno na Verdijev oder Thomasova opera «Mignon» pod vodstvom dirigenta Roberta Benzia in v režiji Filippa Crivellija. V vlogi Mignon bo debutirala mezosopranistka Bianca Maria Casoli. Za prvo predstavo, ki bo za red A v vseh prostorih, se jutri začeta pri blagajni gledališča prodaja vstopnic.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 16.30 in ob 21. uri zadnji predstavi «Dogodka» v mestu Goglia. V torek prva abonmajska predstava «Alfabeto del villani» pod vodstvom Giovannija Polija «o položaju benečanskega kmeta v letih 1500». Predstave se bodo nadaljevale do 30. t. m.

Razstave

NATURA VIVA — EXOTARIUM DI TRIESTE — Drevored XX. septembra št. 31 Velika razstava — Največja prodajna razstava v Italiji — V dveh nadstropjih. Zivali iz vseh dežel. Zelo velika izbira tropskih ribic ter sladkovodnih in morskih rib. Razstava je odprta tudi ob nedeljah in praznikih.

V galeriji Tergeste bo razstavljal do 28. t. m. Fritz von Kirchmayr.

V umetniški galeriji forbandena osebna razstava slikarja Klavdija Palčića.

V občinski umetniški galeriji na Trgu Unità razstavlja do 28. t. m. tržaški slovenski umetnik prof. Avgust Cernigoi.

Prosvetno društvo «Vesna» in mladinski krožek Krokovega doma v Borštu ponovita kulturno prireditve danes ob 17. uri. Prireditve bo v dvorani šolskih sester.

Vabljeni.

SOZALJE

Ob prerani smrti primorskega skladatelja in glasbenega pedagoga Ivana Ščka izreka Glasbena matica Trstu svojem iskreno soznanje.

SOZALJE

Šporsko društvo «Vesna» izreka soznanje svojemu odborniku Brnu Sulniju ob izgubi brata Bertina.

Preminila je naša draga

MATILDA GRGIČ vd. KANTE

Pogreb drage pokojnice bo danes, v nedeljo ob 15. uri iz cerkve v Šempolju na domače pokopališče.

Zalostno vest sporočajo hčerke, sin, zetje in vnuki.

Prapro, Nabrežina, Krmin, 23. januarja 1972

19. t. m. nas je za vedno zapustil naš dragi brat

FRANJO FERLUGA

Draga pokojnika smo pokopali v Izoli.

Zalujoči: sestra Pavla, brat Romano, nečaki Ida, Vilko, Nino, Anita in Vera

Konkone, Izola, 23. januarja 1972

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega draga

VIKTORIJA ŠTOKO

se iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala č. g. župniku, cerkvenemu pevskemu zboru, prosekji godbi, darovalcem cvetja ter vsem, ki so počastili njegovo spomin.

ZALUJOČA: ŽENA, SIN, sestra FRANCISKA DANEU in drugi sorodniki

Prosek, 23. januarja 1972

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi našega draga

ANGELE PERNARČIČ

se iskreno zahvaljujemo.

Prišrna zahvala g. župniku Rejcu, godbi iz Nabrežine, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

DRUŽINE PERNARČIČ, DEVETAK, ABRAM in FONZARI

Nabrežina, Ljubljana, Gabrje, 23. januarja 1972

ZAHVALA

Po tragični izgubi našega 26-letnega

MARJIA PIJEVCA

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala družini Milčič, vaščanom, prijateljem, č. gosposi župniku, zboru «Vasilji Mirki», prosekji godbi, tovarišci Jelki Grbec, sekciji KPI s Proseka-Kontovela, SD Primorje in vsem darovalcem cvetja.

ZALUJOČA DRUŽINA PIJEVEC in drugi sorodniki

Prosek, 23. januarja 1972

Res samo birokratska neumnost?

Mirku Čoku iz Lonjerja, rojenemu 4. 8. 1914 in stanujočemu na Lonjerski cesti 263, je ministrstvo za obrambo iz Rima z dopisom z dne 5. dec. 1970 sporočilo, da mu je ustrežna komisija 1. stopnje priznala kvalifikacijo «partizanskega borca» za čas od 9. 4. 1944 do 4. 6. 1945, ko je bil v partizanskih enotah NOV Jugoslavije. To «dopolnilno sporočilo» nosi podpis divizijskega generala Augusta Ariasa, prav na koncu listine pa je zapisano, da «pritrdi priznanje partizanstva v smislu zakona od 28. 3. 1968 št.

Vprašanja trebenskih organizacij



Med združenim sestankom trebenskih organizacij

V nedeljo 16. t. m. so se v ljudskem domu v Trebnju zbrali člani treh vaških organizacij. Navada je, da se ob začetku novega leta sestanejo v udruženje »Zavezanice goveje živine«, »Pogrebna društva« in »Upravljenci posestnikov«.

Poročilo je podal Evgen Čuk, odbornik zavarovalnice goveje živine, ki je med drugim dejal, da je v vaši samo še štirinajst zavarovalnic, kar je premalo in obstaja resna nevarnost, da se bo zavarovalnica razpustila. Splošen pogov je, da se vaščani nocoje raje ukvarjajo z živino in iščejo raje zaposlitve v mestu. Člani so potrdili star odbor in v pravih so priporočili odbornikom naj naredijo potrebne korake proti prenehanju direktne prodaje mleka ter naglasili potrebo po večji koordinaciji med sorodnimi zvezami.

Sledilo je poročilo odbornika pogrebne družbe. Prisotni so izrekli priznanje odbornikom za delo, ki ga opravljajo v prid vaše skupnosti.

Nazadnje je podal izbrani pregled dela še odbornik upravičenih posestnikov Mario Kralj. Nanizal je vrsto posegov v prid vaščanov pri običajnih odbornikih glede smetlišča in regulacijskega načrta. Prisotni so sklenili čimprej sklicati občni zbor vseh upravičenih posestnikov in izvoliti legaliziran odbor, ki naj bi takoj prišel z delom.

Kritična ocena PSIUP o krminski bolnišnici

Odbor za socialno skrbstvo in zdravstvo deželne oblasti PSIUP se je sestel v zvezi s potrditvijo

načrta, da se zgradi v Krminu »pedopsihiatrična« bolnišnica, t. j. bolnišnica za umsko bolne otroke. O tem načrtu je govoril prejšnji teden deželni odbornik za zdravstvo, Dežanec ob okrogli mizi, katere so se udeležili nekateri vidnejši psihiatri in pedagogi.

Odbor PSIUP potrjuje svoje negativno mnenje o tej bolnišnici. Kljub temu — pravi v svojem poročilu — da bodo v tej bolnišnici uvedli nekatere napredne psihiatrčne ukrepe, ostaja v svojem bistvu skupina poslopij, v katerih bodo bolni otroci vsaj delno izločeni, iz družbe in to bo imelo zanje nedvomno negativne posledice. Dejstvo, da se postavljajo otroci v posebne institucije, dokazuje, da vse izide deželne oblasti za zdravstvo ne držijo, tudi če jih podpirajo znanstveniki, ki so znani celo v svetovnem merilu.

Po drugi strani — zaključuje poročilo odbora — je treba priznati veljavnost podobne bolnišnice v primeru zelo hudo bolnih otrok, za katere je potrebna bolnišniška nega. Vendar pa bodo v Krminu lahko sprejeli do 200 otrok, kar je več od števila težko bolnih otrok naše dežele in torej dokazuje, da bo krminska »zaprt« bolnišnica res izključevala iz družbenih procesov tudi take otroke, ki nimajo izredno hudih življenjskih motenj.

Tudi Calza Bloch preide v Milan

Deležniki milanske družbe »Calza Bloch« se bodo 18. februarja sestali na izrednem zboru, da bi na njem razpravljali o združitvi »Calza Bloch« z istoimensko družbo v Trstu. Glavnica milanske družbe znaša 3,5 milijarde, glavnica tržaške »Calza Bloch« pa en milijard. Z združitvijo bodo izvedli tako, da bo milanska družba vzele pod svoje okrilje tržaško.

DOLINA

Vincenc Pangerc - 60-letnik



V današnjem času 60 let ni prav visoka starost in vendar je včasih tudi šestdeset let veliko, zlasti za ljudi, ki so morali skozi polpretekla obdobja naše zgodovine. In to bi lahko rekli tudi za Vincenca Pangercja iz Doline, ki je v petek slavil svoj 60. rojstni dan, včeraj pa god. Vincenc Pangerc, po domače »Kučičev« se je rodil v Dolini 21.1.1912 v zavedni kmetijski družini. Takoj po končani ljudski šoli je moral na delo, ker se v njegovih mladih časih izkjučno s kmetijstvom ni dalo živeti. Dolgo let je bil zaposlen pri raznih tiskarnah kot delavec. Po končanem delu in ob prostih urah je pomagal očetu na kmetiji. Ko mu je bilo komaj petnajst let, je pristopil k domačemu godbenemu društvu in našel je čas, da je redno obiskoval vaje. Igral je na bas tubo. Član društva je bil več kot 25 let. Tudi ko je bil poklican v italijansko vojsko in so ga poslali v Sardinijo je Vincenc igral pri vojaški godbi.

Leta 1939 je bil spet poklican v vojsko ter poslan v razne kraje Italije, nato se med vojno v Črno goro in v Albanijo od koder se je vrnil v južno Italijo, kjer so bili še zavezniki, in se takoj prostovoljno javil k partizanom v Gravini pri Bariju. Od tu so ga poslali v Split in postal je borec prekomorske brigade. Kot sofer komonov je ostal v brigadi do decembra 1945, ko se je vrnil domov, le za nekaj dni, ker je takoj odšel v Istro in tam ostal do leta 1951, ko se je končno vrnil v svoj rojstni kraj.

Slavljence je bil med prvimi v vasi, ki si je takoj po vojni zamagal primerek v prvotno slovensko obliko, ker so mu ga fašisti, kot večini naših ljudi, na silo popačili. Ni hotel biti Pancrziar temveč Pangerc, kot že od nekdaj njegov rod. Vincenc je danes v pokojni a ne miruje. Dela na kmetiji, ukvarja se z vinogradništvom in je zelo ponosen na svoj pridelek.

V Dolini in okolici ga pozna

BOŽIČNI NATEČAJ TRŽAŠKEGA SEDEŽA RAI-TV

Tvrčki Benelli prva nagrada za radiotelevizijsko izložbo

Tretjo nagrado je dobila tudi tvrdka Breščani z Opčin - Pri »malih« več fantazije

Tržaški sedež italijanske radiotelevizije je priredil med preteklimi božičnimi in novoletnimi prazniki natečaj za »božično izložbo«, katerega so se lahko udeležili vsi prodajalci radijskih in televizijskih sprejemnikov tržaške pokrajine. Vsak prodajalec je lahko uredil eno izložbo na temo televizijskih programov ki so sedaj na spredu. Natečaja se je udeležilo 23 prodajalcev, večina iz mesta razen dveh z Opčin oziroma Nabrežine. 5. januarja si je posebna komisija članikarjev tržaških dnevnikov ogledala izložbe in dodelila točke. Na podlagi teh ogledov je RAI izdelala končno lestvico: prvo nagrado (zlati plaketo) je prejela tvrdka Gustavo Benelli iz Ul. Cavana 6, drugo nagrado (srebrno plaketo) ex-aequo tvrdki Ancona iz Ul. Severo 95 in Marcuzzi iz Ul. Donadoni 37, tretjo nagrado (bronasto plaketo) pa tvrdke Breščani z Opčin, Narodna ulica 47, Tecnoradio iz Ul. Muratti 4 in Universaltecnica na Trgu Galdoni.

Najbolje so se izkazale male trgovine, katerih lastniki so pokazali veliko fantazije in humorja. Tako je na primer zmagovalce Gustavo Benelli sam uredil svojo izložbo s starimi »ekosi«, ki jih je dolgo let hranil v skladišču. Orišal je razvoj elektroinženjskih sredstev. V tri vrste je postavil radijske, televizijske sprejemnike in gramofone in je tako podal pregled od prvega kornega televizorja (iz dobe »Lascia o raddoppia?«) prek polbretekele, današnje (Rischia tutto) do najsoodobnejšega barvnega sprejemnika: pri radijskih sprejemnikih so bili prisotni stari »zabojci« tisti, s katerimi je marsikdo

PADRIČE

Smrt Antonije Grgič in Avgušlina Mahniča



Tiho in neslišno sta nas zapustila Tonca in Justina, tiho in neslišno, kot bi celo s svojim poslednjim dejanjem ne hotela vzbujati nikogar, tiho in preprosto, kot sta vselej živela. In vendar je v ljudskih zrakih, mrzel in grenak, tisti nedopovedljivi občutek praznine, ko je jutranje zvonjenje z vaškega zvonika naznanilo, da ju je noč za vselej iztrgala iz naše srede. Zrasel je v srih in zavesti vseh, ki so ju poznali in se razporedil v gluho obožbo: ravno zdaj, ko bi lahko mirneje zadihala, ko so mi tisti težki časi revščine, ponižanj in trpljenja, skozi katere sta se trudovratno in neuklonljivo prebijali njuni življenji, ravno zdaj jima kruta usoda ni dovolila sprostitve in zaslužnega miru.

Antoniji Grgič je bilo nekaj čez 75 let, ko so jo prejšnji teden položili k večnemu počitku. 75 let odgovoriti in skrbti. In to niso bile lahke skrbi. Treba se je bilo boriti za golo samohranitve, Revščina je prežala na vsakem koraku in Tonca, kot mnogi drugi, ni uživala sladke mladosti. Potem je prišla močitev, prišli so na svet otroci, trije sinovi in hči, in z njimi nove skrbi, nove odgovore.

Kot bi ena težava priklicala druge, je prišlo nad izmuznati narod novo zlo-fašizem, in Tonca se je odzvala tudi kicu upora, ki je vzplamtel v njej. V boj je poslala svoje najdražje, svoje sinove, nato pa se je še sama posvetila boju za pravičnejše življenje. Znana je bila kot partizanska mama. V njeni hiši je bilo varno zavetišče za vse preganjene in ranjene partizane. Koliko noči je prebedela v pričakovanju partizanskih grup GAP, ki jim je pripravila varno prenočišče in jim poskrbela za varno pot v nadaljne akcije. Mnogi se spominjajo, kako je celo sama prevažala med senom ali zečnjavo orožje čez Gropado do železniške proge pri Orleku.

Če je nenehno trpljenje načelo njeno fizično bitnost, še zdaleč ni načelo duha, kajti Tonca se ne moremo spominjati drugače, kot vedno nasmejana in navdušena ženske. Nasmeje in optimizem je spremljal vsako njeno dejanje in za vsakogar je imela pripravljeno bodrilno besedo. Danes je njena beseda obmolnila, njena podoba, podoba napredne in trdne kraške matere, pa živi naprej.

Ni se še posebej pomenil brade odmev te krute izgube, ko je smrt na kosa spet posegla med padriške vrste. Včeraj smo na zadnjem potu pospremili 74-letnega Avgušlina Mahniča, Mitjovega po domače. Pokojni Mahnič je bil daleč najhujšega črna pritiska. Markizator nevednost sta morali doživeti njegovi otroci, ki so bili v tistem času v vojski. Njegova življenjska pot je bila prepolna trpljenja in vendar je znal v sebi zbrati potrebne moči, da je vse težave prepreždel.

Ko se je kot mladenič vrnil z bojišča prve svetovne vojne, je v vaši organiziral tamburaški zbor in sodeloval pri obnovitvi delovanja

NABREŽINA

Poslednje slovo od Celestine Gruden vdove Daneu



Med vaščani in okoličani je močno odjeknila vest o tragični nesreči, ki se je pripetila 11. t. m. zvečer na Trbiški cesti, ko smo izgubili spoštovano zeno Celestino Gruden vdovo Daneu. Velika množica je spremljala krsto, vso zasuto s cvetjem, katerega je naša Celestina tako ljubila kot je imela rada vso naravo in vse kar je bilo plemenitega.

Pokojna Celestina se je rodila 22. oktobra 1903 v Nabrežini, izšla je iz staroznane Grudenove - Dudkove rodbine ter se s 6 leti ostala sirota, ko ji je umrl oče, znani mesar Nince. Mladostna leta je preživela pri sorodnikih, dokler se ni leta 1939 poročila s Kontovelcem Ivanom Danevom, ki je pred njo leti umrl s sestro Delko. Milano in nato v Ul. Valdirivo, kjer so bila vrata odprta vsakemu pravemu črnokrtnu tudi v časih najhujšega črnega pritiska. Markizator nevednost sta morali doživeti njegovi otroci, ki so bili v tistem času v vojski. Njegova življenjska pot je bila prepolna trpljenja in vendar je znal v sebi zbrati potrebne moči, da je vse težave prepreždel.

Ko je kot mladenič vrnil z bojišča prve svetovne vojne, je v vaši organiziral tamburaški zbor in sodeloval pri obnovitvi delovanja

Spomin na to blago ženo bo med vsemi, ki so jo poznali, še dolgo časa živel. Sestri Delki, nekdanji Stani, njeni družini in ostalemu sorodstvu, ponovno izražajo prijatelji in znanci svoje res iskreno sočustvovanje. Sožalje se pridružuje tudi uredništvo Primorskega dnevnika.

PROSEK

Umrl je Viktor Štoka



V ponedeljek 17. t. m. smo spremljali na zadnji poti domačina Viktorja Štoka. Pokojnik se je rodil 20. 5. 1904 v preprosti domači kmetijski družini. Po opravljeni ljudski šoli na Proseku je še kot otrok delal kot kočijaž pri inž. Nemcu na Proseku, ki je bil glavni upravitelj cest. Bil mu je 15 let, ko je pristopil k prosekski godbi. Igral je krilnico (Ficorno). Spoznal se je s Krizankom Lucijo Sedmak in se z njo poročil. Lucija mu je povila sinova Lucjana in Klavdija. Medtem je dobil tudi delo na občini, kjer je bil nameščen kot delavec. Kot zavedni gospodar je postal član gospodarskega društva na Proseku.

Med zadnjo vojno so Viktorja 19. 4. 1942 internirali v Pisticu v bližini Matera. Precej potrjen zmučen se je vrnil domov 27. 1. 1943 in kot zaveden Slovenec je tudi on leta 1945 prejel za puško in odšel k partizanom. Njegovo partizanstvo je trajalo dve meseca vseeno, pa je tudi Viktor imel mnogo poveljst. Po osvoboditvi je skrbno delal in skrbel za družino. Bil je skromen in pošten delavec, zaveden Slovenec in zelo družaben. Leta 1947 je po osemdvajsetih letih zvestega in zanosnega sodelovanja zapustil proseksko godbo. Leta 1959 je družino Štoka zadel boleča naseča. Mlajši sin Klavdij je zaradi vnetja slepice v četu mladosti (19 let) umrl. Ta huda izguba je močno prizadela Viktorja, ki je pred tremi leti po 43 letih službe pri občini odšel v pokoj.

V zadnjih časih je precej bolehal, nibe pa ni slutil hudega. Toda v soboto 15. t. m. je zatisnil za vedno svoje oči. Sedaj počiva poleg svojega sina Klavdija. Dragi Viktor, naj ti bo lahka domača aruda. Zaljubljeni ženi in sinu Lucjanu naše globoko sožalje.

B. R.

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM KAZENSKIM SODIŠČEM

Zaradi tihotapstva cigaret petnajst ljudi pred sodniki

Šest jih je prisotnih, ostalih devet pa sodniki sodijo v odsotnosti - Proces se nadaljuje v sredo

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (preds. Ligabue, tož. Tavelia, zapis. Federici) se je včeraj pričela sodna obravnava proti skupini petnajstih pomorščakov, ki jih dolžijo tihotapstva cigaret ter kršitve nekaterih členov pomorskega zakonika. Na zatožni klopi so sedeli 34-letni Lucio Pozzetti iz Ul. For. 30, 50-letni Mario Penso iz Cervie, 28-letni Roberto Tamagnini iz Misano Adriatico, 26-letni Corrado Russignol iz Ul. Colonna in Morte 482, 29-letni F. Carlo iz Ul. Baidari 72 ter 36-letni Giacomo Beneditjak iz Scala del'Erica 2. V odsotnosti pa so prišli 50-letni Ferdinand »Daminja« iz Forlizia ter grške pomorščake 65-letnega J. »Mina« 17. p. 54, 44-letnega Sotiriosa Bouskosa, 27-letnega poveljnika ladje »Kithira«, ki je prevažala vtihtapljeno blago, Georgesa Hadjanihisa, 39-letnega Mikaela Paxonosa, 26-letnega Panajotisa Katsikopoulosa, 26-letnega Stamatosa Karakatsanisa, 25-letnega Karalambosa Zafirioua ter 38-letnega Hristosa Metaxosia.

Do odkritja vtihtapljenih cigaret je prišlo zvečer 12. februarja lani, ko je pristala ob pomolu »Venezia« 150-tonska grška ladja »Kithira«, ki je pripadla iz Kopra. Komaj jo je posadka dobro zasidrila, so že stopili na krov agenti finančne straže. Poveljstvo tržaškega oddelka je bilo namreč že obveščeno, da se posadka »Kithires« (vsi grški državljani) bavi z bolj ali manj nezakonitimi posli. Zato si je po veljnik izposloval od sodnih oblasti dovoljenje za preiskavo, ki se je začela okoli 20. ure in se končala eno uro po polnoči.

Preiskovalci, ki so menili, da se bodo morali vrniti na kopno praznih rok, so končno le zasledili skrbno skrite zaboje, v katerih je bilo 30 kg cigaret vrste Astor in Marlboro. Sum je bil torej upravičen in preiskovalcem ni preostalo drugega kot aretirati poveljnika in vseh pet članov posadke, ki so jih sorenili v koroške zapore.

Ugotovili so, da je posadka nakupila v Dubrovniku kakih 7.700 kg cigaret, ki so jih nato prepuščali ob italijanski obali med Ravenno in Benetkami tihotapcem, ki so do ladje prihajali s hitrimi motornimi člani. Tako so finančarji poleg poveljnika ladje in nekaterih članov

posadke prijeli sodnim oblastem tudi nekatere osebe iz Trsta, ki so imele opravka s tihotapsko dejavnostjo grške ladje »Kithira«.

Na procesu, ki se bo zaključil v sredo, se je kot civilna stranka predstavila državna finančna uprava, njene interese pa zagovarja odv. Scotti. Obtožbeno zagovarja kar osem branilcev in sicer odvetnik Antonini, Padovani, Casanova iz Ravenne, Kostoris, Borgna, Girometta, Cuccagna in Amodeo.

Na včeršnjem zasедanju je sodnikom uspelo zaslišati vseh šest prisotnih obtožencev ter prič. Obtoženci so v glavnem potrdili kar se je izjavil finančarjem: in kasneje preiskovalnemu sodniku in sicer, da so slučajno izvedeli za nezakonit tovor na ladji. V glavnem so priznali le manjše prekrške, večje pa so zamočili.

Zaradi pozne ure je predsednik sodišča dr. Ligabue prenesel nadaljnji del razprave na sredo, ko bo do spregovorili zastopniki civilne stranke, javni tožilec ter branilci. Razsodbo bi morali izreči v poznih popoldanskih urah.

KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENIJE

Izšel je
II. DEL
ki obravnava
jedro osrednje
Slovenije in njen
jugovzhodni del

tržaška knjigarna
TRSI - Ul. sv. Frančiška 20.
tel. 61-782

Pri
CONFEZIONI RICCARDI
v začasnih trgovinah v
ULICI C. BATTISTI 8
VSE PO NAJNIŽJH CENAH

(vseh ostankov ob koncu sezone)
ter trgovinah v
ULICI CARDUCCI 16 IN UL. CARDUCCI 37 (VOGAL PASSO GOLDONI)

RADIO VIZIJA

NEDELJA, 23. JANUARJA

PONEDELJEK, 24. JANUARJA

TRST A

8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15 in 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 10.15 Poslušalci boste; 10.45 Za dobro voljo; 11.15 Seliškar; 11.50 Vesele harmonike; 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.45 Mali koncert; 16.30 Sport in glasba; 17.30 Tavcar: Cvetje v jeseni; 18.30 Canzonissima; 19.30 «Pratiki»; 19.45 Ansambli; 20.00 Sport; 20.45 Lahka glasba; 21.20 Semeni plošče; 22.00 Sport;

TRST

8.30 Kmetijska oddaja; 9.30 Maša; 10.30 Tržiški motivi; 12.00 Plošče; 14.00 Okrogla miza; 15.00 «Il Fogolar».

KOPER

6.30, 7.00, 12.30, 14.30, 19.15 in 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za jutro; 8.00 Glasbena matineja; 11.30 «Fumorama»; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 14.00 Sport; 14.05 Jose Feliciano; 14.40 Sosedni kraji in ljudje; 15.00 Glasba po željah; 16.00 Kako živi krajevna skupnost Komen; 16.20 Polke in valčki; 16.30 On, ona in drugi; 17.00 Prenos RL; 19.00 Sport; 19.30 Prenos RL;

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 12.00, 20.00 Poročila; 7.00 Jutranja glasba; 8.30 Poljedelska oddaja; 9.30 Maša; 10.15 Oddaja za vojake; 10.45 «Supercampionissimo»; 12.00 Plošče; 12.30 «Hit parade»; 13.15 Spona; 13.30 P. Baudouin; 15.00, Plošče; 15.30 Prenos z nogometnih igrišč; 16.30 Popoln dan; 17.30 Variete z G. Brancie; 18.15 Nedeljski koncert; 19.30 TV glasba; 20.25 Spona; 21.00 Poročila; 21.15 Jazz; 22.15 Dostojevski; Besi; 22.40 Štata.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 13.30, 17.30, 18.30 in 22.00 Poročila; 7.40 Pojejo I. Vianella in Claudio Baglioni; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 Konec tedna z Raffaello; 12.00 Sport; 12.30 Plošče; 13.00 Kvizi narobe; 13.35 «Alto gradimento»; 14.30 Plošče; 15.00 Preizkušajo se dileti; 16.30 Športna nedelja; 17.30 Nove ital. plove; 18.40 Spona; 19.30 Villaggio; 20.10 Operni svet; 21.00 Zagodovina in legende; 22.00 obale;

III. PROGRAM

10.00 Spontinjeva opera: Vestalika; 12.00 Koncert za orgle; 13.00 Medigra; 14.00 Rossinijeva komorna glasba; 15.30 Radialna igra; 19.15 Vsakovečni koncert; 20.45 Poezija v svetu;

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.05 Radialna igra za otroke; 8.45 Orkestralne skladbe za mladino; 9.05 Srečanja v studiu 14; 10.05 Se pomnite, tovariši... 10.25 Pjesni borbe in dela; 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli; 14.10 Z velikimi zabavnimi orkestri; 14.30 F. Roš; Organizator Fortuna; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Iz opornega sveta; 17.30 Feko Korpišina; «Vskokom svoj»; 18.30 Lahka glasba; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «V nedeljo zvečer»;

ITAL. TELEVIIZIJA

11.00 Maša; 12.00 V nedeljo opoldne; 12.30 Igra polidicev; 13.30 Dnevnik; 14.00 Poljedelska oddaja; 15.00 Prenos športnega dogodka; 16.45 TV za otroke; Dolga pot indijskega slona; 17.35 Risnike; 17.45 Rezultati italijanske nogometne prvenstva; 18.00 Glasbena oddaja; 19.00 Dnevnik; 19.10 Prenos noz. tekme; 19.55 Sport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV priredba; Eneida; 22.10 Športna nedelja; 23.00 Dnevnik;

II. KANAL

16.45 Prenos športnega dogodka; 21.00 Dnevnik; 21.15 Spona; 21.30 Mirom Reitanom; 22.15 Osebn. pisna Renata Serre;

KOPRSKA BARVNA TV

21.25 Prenos smučarske tekme; 19.45 TV film: Nevsakdanji poskus; 20.15 Risnike; 20.30 Italijanski celovečerni film: «Certo, certissimo, quasi probabile»;

JUG. TELEVIIZIJA OD 23. DO 29. JANUARJA

NEDELJA, 23. JANUARJA

9.40 Po domače z ansambli V. Petriča; 10.10 Kmetijska oddaja; 10.10 Otroška matineja; Doktor Dolittle, Boj za obstanek; 11.50 Šola smučanja; 11.55 Mestice Peyton; 13.55 Rokomet Partizan (Bjelovar); 14.15, 15.00 Slalom za moške; 16.30 Kosarska Orlioli; Beograd; 18.00 Ljola — italijanski film; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Komedia za konec tedna — N. V. Gogolj; Kvartopri; 21.30 Zabavno-glasbena oddaja; 21.45 Športni pregled; 22.15 Poročila;

PONEDELJEK, 24. JANUARJA

17.45 Zgodba Marogica — I. del; 18.00 Risnike; 18.15 Obzorik; 18.30 Z avtomobusom — serijski barvni film; 19.00 Maksimeter; 19.45 Kratki film; 20.00 TV dnevnik; 20.30 TV drama; 21.40 Dagonale; 22.30 Poročila;

TOREK, 25. JANUARJA

17.50 M. Susmel; Konj Karel; 18.05 Risnike; 18.15 Obzorik; 18.30 Nepozabne melodije; 19.00 Mosaiki; 19.05 Računalniki: Shranjevanje podatkov; 19.30 Mikroekonomika; Know-How; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Maurice Chevalier v filmu: Parada ljubavi; 22.00 Poročila;

SREDA, 26. JANUARJA

17.50 Doktor Dolittle — serijski

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditelje; 18.50 Slavni orkestri; 19.10 Odvnetnik za vsakogar; 19.40 Zbor «Augusto Seghizzi»; 20.00 Sport; 20.35 Pjesni brez zatonov; 21.00 Kulturni odmevi; 21.20 Orkestri; 21.45 Slovenski solisti; 22.05 Zabavna glasba;

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Folklorni dokumenti; 16.00 Menotilova opera;

KOPER

6.30, 7.00, 12.30, 14.30, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.15 Strani iz albuma; 9.15 Mola pesnica; 10.25 Prisluhnimo jim; 11.30 Operni odlomki; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 13.30 Plošče; 14.45 Polke in valčki; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Zbori; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Popevke; 16.40 Čelistika Dina Slama; 17.10 Vaši pevci; 17.30 Slovenska glasba včeraj in danes; 18.00 Ansambli; 18.15 Plošče; 19.30 Prenos RL; 22.15 Orkestri; 23.00 Prenos RL;

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Plošče; 13.15 «Hit parade»; 14.00 Veselo popoldne; 16.20 Za vas mladi; 19.40 Ameriška ljudska glasba; 21.15 Oddaja o gledališču; 21.55 Simfonični koncert;

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Popevke; 8.40 Operni odlomki; 9.50 Radialna priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 «Alto gradimento»; 14.00 Plošče; 16.00 Drama RAT; 19.00 Glasba iz detektivskih filmov; 20.10 «Supercampionissimo»; 21.00 Plošče; 22.40 Radialna priredba; 23.20 L. glasba

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetke; 11.00 Debussyjeve skladbe; 11.45 Ital. sodobna glasba; 13.00 Medigra; 14.30 Vsestranski in današnji izvajalci; 18.45 Mali planet; 19.15 Vsakovečni koncert; 21.30 Radialna igra;

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravilic in zgodb; 9.20 Cicibanov svet; 9.40 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Orkestralni nasveti; 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Med zbori F. Poulence in M. Ravela; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lepe melodije; 16.00 «Vrtljak»; 16.40 S Philadelphijskim orkestrom; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.15 Ob lahki glasbi; 18.35 Interna 469; 20.00 Charles Gounod; «Faust»; 22.15 Za ljubitelje jazz; 23.15 Literarni nočurnik; 23.15 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe;

ITAL. TELEVIIZIJA

10.30 TV v šoli; Tečaj angleščine; 11.30 Srednja šola; 12.00 Višja srednja šola; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Anketa o poklicih; 13.30 Dnevnik; 14.00 Tečaj francoščine; 15.00 TV v šoli, po novitve; 17.00 TV za najmlajše; Igra stvari; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za najmlajše; Slike sveta; 18.05 Predmetni otroci; 18.45 Na knjižni polici; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Sport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Moniceljev film: «Risate di gioia»; 23.00 Dnevnik;

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 «Controcampo TV»; 22.15 Bachov brandemburski koncert;

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 TV film: Volak in zmal; 20.15 Poročila; 20.30 Tom Jones show; 21.20 Dokumentarec o Japonski;

CETRTAK, 27. JANUARJA

17.50 Tiktak; Deček Jarbol; 18.05 Risnike; 18.15 Obzorik; 18.30 Boj za obstanek — film; 19.00 L. Berni grad; 18.00 Ljola — italijanski film; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Komedia za konec tedna — N. V. Gogolj; Kvartopri; 21.30 Zabavno-glasbena oddaja; 21.45 Športni pregled; 22.15 Poročila;

PETEK, 28. JANUARJA

17.50 Veliki in majhni — I. del; 18.05 Obzorik; 18.20 Slovenska poezija 20. stoletja; Dragotin Kette; 18.35 Vagabona; problematika; 18.45 Otok bež od doma; 18.50 Šola smučanja; 19.00 TV dnevnik; 19.30 Mestice Peyton; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Nikoli v nedeljo — ameriški film; 22.00 Quiz TV Zagreb; 23.10 Poročila;

SOBOTA, 29. JANUARJA

16.28 Napoved spona; 18.30 Kosarska Rabotnički; Lokomotiva — prenos; 18.40 Obzorik; 18.15 Plus pet — mladinski film; 19.20 TV kazipet; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Glasbena krizanka; 21.35 Filmska burleska; 21.55 Odeček S — serijski barvni film; 22.45 Poročila;

GORIŠKI DNEVNIK

V RAZPRAVI PRED OBČINSKIM SVETOM

Mestno avtobusno službo v Gorici treba prilagoditi potrebam občanov

Zamisel o brezplačni vožnji na avtobusih - Občinsko podjetje skrbi za nemoteno razdeljevanje elektrike, vode in metana - Le avtobusna služba izkazuje deficit

Ze včeraj smo poročali o prvi letošnji seji goriškega občinskega sveta. V začetku je bil govor o ljudskih hišah ter o upepeljevalniku v Sovodnjah. Po tem je predsednik upravnega odbora dr. Marin podal občasni občinski podjetji za leto 1969. Obračun se je zaključil z izgubo 13.870.386 lir. To izgubo je treba pripisati zamenjavi, ki jo je občinska uprava naredila na plinskem omrežju; zamenjali so namreč prednji plin z metanom. Predsednik pa gre pripisati izgubo prevzemu četrtega občinskega podjetja v letu 1969, to je podjetja avtobusnih prevozov.

Občinsko električno podjetje je zaključilo poslovno leto z 56 milijoni 854.148 liri čistega dobička. Porabljenih je bilo 34 milijonov kW ur, 4,6 odst. več kot v letu 1968. Kar zadeva plin je bila izguba 35 milijonov 83.199 lir. Porabljenega plina je bilo za 10 odst. več kot v letu 1968. Primanjkljaj je treba zato pripisati spremembam na plinskem omrežju. Poraba vode je dosegla 4.450.000 kub. metrov, tako da je bil čist dobiček 19.741.700 lir. Navidez primanjkljaja pa je bilo pri avtobusnih prevozihi, in sicer 54 milijonov 483.035 lir. Avtobusi so prevozili 651.076 km ter prepeljali 2 milijona 730.155 potnikov. Splošno mnenje je bilo, da so avtobusni prevozi velikega socialnega pomena in da se zato ne sme preveč gledati na primanjkljaj, četudi je precej velik. Edino mislivo so bili mnenja, da je to, kar ni ekonomsko, tudi neslovesno.

Po poročilu obračuna za leto 1969, so na seji začeli obravnavati poročila občinskih podjetij za leto 1972. Tudi o tem je v začetku podal poročilo predsednik upravnega odbora Marin.

V skupnem poročilu občinskih podjetij, se za leto 1972 predvideva 84 milijonov lir primanjkljaja. Največji in pravzaprav edini primanjkljaj bo pri podjetju avtobusnih prevozov, in sicer deficit bo po predvidevanju znesel 99 milijonov lir. Skupni primanjkljaj vseh podjetij bo na nekoliko manjši, in sicer 84 milijonov lir, to je 26 milijonov lir več kot v letu 1971. Plinsko podjetje bo končalo svojo poslovno leto brez izgube in brez dobička, elektrika bo doprinesla 15 milijonov lir dobička, voda pa 5.

Potem ko je predsednik upravnega odbora dr. Marin podal poročilo, so sledile vprašanja in ugovori občinskih svetovalcev v zvezi z omenjenim poročilom. Skoraj vsi so se zaustavili pri problemu občinskega avtobusnega podjetja. Na

Na vsa vprašanja, ki so jih dali svetovalci, so odgovorili predsednik dr. Marin ter ravnatelj inž. Rignonat in dr. Chientoroli.

Po debati so prešli na glasovalne izjave, ki so jih podali predstavniki raznih skupin.

Glasujemo za proračun, je delal predstavnik krščanske demokracije, ne zato, ker smo v večini, ampak ker menimo, da je bil proračun pravilen konkretno in premišljeno. Tudi mi smo za proračun, je delal predstavnik socialistične skupine odv. Sanzin, vendar pozivamo občinski odbor, naj prouči problem štirih občinskih podjetij in še posebno avtobusnega, ne samo s tehničnega vidika, ampak tudi v politično-socialni luči. Komunistični predstavnik odv. Batello je delal, da se njegova skupina vzdrža, kajti rešitev problema je iskati ena, politična, in se je ne sme iskati med različnimi možnostmi. Tudi liberalci so se vzdržali. Vsi drugi pa, razen mislivo, ki so glasovali proti, so bili za obdobjem proračuna občinskih podjetij za leto 1972.

Klinčvo mnenje

Iz Katoliškega glasa, št. 3 str. 2, 20. jan.

«Slovensko učiteljske ter gimnazijske liceje bosta odsej nosila imeni dveh izrazitih slovenskih osebnosti. Nadzve posrečena je izbira imena pesnika Simona Gregorčiča, soustanjalca in velikega prijatelja slovenskega šolstva v Gorici, ki mu je

DRAMSKI ODESEK

P D «STANDREZ»

uprizori danes, 23. t. m. ob 16, in 20. uri v župnijski dvorani v Standrožu Manzirovo komedijo v 3 dejanjih

MRVI NE PLAČUJEJO DAVKOV

Režija: A. Pregarc Vabljeni!

NEZADOVOLJSTVO V POSLOVNIH KROGih

ŠE EN TEDEN BO V VELJAVI PREPOVED UVOZA PO ŽELEZNICI

Goriški spediterji nezadovoljni, ker je blago kljub prepovedi na drugih prehodih prihajalo v državo — Posredovanje predsednika trgovinske zbornice

Ze včeraj smo poročali, da vlada med goriškimi spediterji veliko nezadovoljstvo, ker je uprava državnih železnic že od 3. januarja t.l. blokirala vstop vlakov z natovalnim blagom, izvezmi živino, na italijansko ozemlje preko železnicega prehoda Gorica — Nova Gorica. Železniška uprava je ta svoj sklep utemeljila s potrebo, da odpravi v notranost države nekaj tisoč vagonov blaga, ki ležijo že nekaj tednov na raznih obmejnih postajah.

Samo na pontebški železnici od Trbiža do Vidma je npr. ustavljenih 3 tisoč vagonov in slabo verjeme v prejšnjem tednu je položaj še zapleten. Železniška uprava je li najprej odpraviti vse te vagonne v notranost države, šele nato sprejeti druge vagonne iz inozemstva.

Včeraj smo izvedeli, da je uprava državnih železnic blokirala vsak vstop za še nekaj dni, od ponedeljka, 24. januarja do petka, 28. januarja. Blok velja za vse mejne prehode od Ventimiglie do Trsta. Očitno je položaj enak na vseh mejnih republikah.

Pri tem pa moramo na žalost ugotoviti, da je Gorica še enkrat prikrajšana. V Gorici velja prepoved že od prejšnjega 3. januarja in ta prepoved bo seveda do 28. t.m. ostala. Druge pa ni tako.

Kompartimentalno vodstvo državnih železnic v Trstu je namreč dovoljevalo prihod vagonov čez tržiški železniški prelaz le izjemoma. To ketrta, 20.00 TV dnevnik; 20.30 Cetkovski razgledi; 21.20 G. Bocaccio; O dobrodošnem menihu (Dekameron); 22.00 Poročila;

PETEK, 28. JANUARJA

17.50 Veliki in majhni — I. del; 18.05 Obzorik; 18.20 Slovenska poezija 20. stoletja; Dragotin Kette; 18.35 Vagabona; problematika; 18.45 Otok bež od doma; 18.50 Šola smučanja; 19.00 TV dnevnik; 19.30 Mestice Peyton; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Nikoli v nedeljo — ameriški film; 22.00 Quiz TV Zagreb; 23.10 Poročila;

SOBOTA, 29. JANUARJA

16.28 Napoved spona; 18.30 Kosarska Rabotnički; Lokomotiva — prenos; 18.40 Obzorik; 18.15 Plus pet — mladinski film; 19.20 TV kazipet; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Glasbena krizanka; 21.35 Filmska burleska; 21.55 Odeček S — serijski barvni film; 22.45 Poročila;

V petek je okrogno sodišče v Gorici obravnavalo kaj nenavadno zadevo jugoslovanskega državljanina 21-letnega Janeza Turka iz Pudo-bari pri Starom trgu, ki je lanskega oktobra prišel v Gorico, kjer pa je prišel v sodne zapore in pred sodne pade obtožbo, da je dne 17. oktobra lani skušal odpravi stavbeno podjetniku Ugo Manfredi, s solkanskega polja, Ul. Degli Sogdi 45 njegov avto mini motor ter da ga je pri tem, ko je Manfredi preprečil tatvino, napadel in ranil z žepnim nožičkom. Prav zaradi te obtožbe pa je sodni dvor sprejel sklep, da ni pristolen v zadevi in so zato Turkovo zadevo poverili porotnemu sodišču, da bi o njej razpravljalo na svojem prvem zasedanju v Trstu ali v Gorici. Med tem pa so mu tudi odklonili prošnjo, da bi ga do razprave izpustili na začasno svobodo.

Kot rečeno je mladenič prišel lanskega oktobra s potnim listom v Gorico in ko je ves dan krožil po mestu se je namenil zvečer, da

bil v znak vdane hvalačnosti že pospešeno «Simon Gregorčičev dom». Manj primeren je izbira Primoza Trubarja. Osebnost, po kateri je poimenovana neka šolska ustanova, bi morala biti z njo v neki zgodovinski povezavi ali pa ji nuditi nekak žiljenjski program. Zdi se, da Trubarjevo ime ne odgovarja tem zahtevam.»

(Odstavek iz članka dr. Rudolfa Klinca.)

V skladu z vladnim odlokom je goriška prefektura odločila, da bodo jutri, ob pogrebu danskega kralja Friderika IX. na javnih poslopih na pol droga razbošene zastave.

Avto je podrl v Gorici kolešarja iz Podgore

Prejšnji večer nekaj po 19. uri so pripeljali v splošno goriško bolnišnico 68-letnega Romana Brezjakarja iz Podgore, Ul. S. Giusto 30. Žravniki so mu ugotovili udarec v lohanjo in prsni koš ter številna odrgenja. Sprejeli so ga s pridržno prognozo.

Brezjakar se je malo prej peljal s kolesom po Ul. II. armata v Gorici, ko ga je od zadaj z avtom volkswagen podrl nemški državljani 61-letni Corrado Gehrino, ki stanuje v Ločniku v Ul. Lichino.

Jutri bo izročila pokrajinska uprava podjetju Tacchino cesto v delo - Z deli bodo pričeli kar na treh krajih - Možnost gospodarske uveljavitve za domačine

Jutri bodo pričeli z deli za modernizacijo ceste Bukovje - Jazbine - Plešivo - cesta proti Dolenjam. O pripravah za to cesto je bilo že precej napisane. Jude so bili zaradi zakasnitve pri pričetku deli upravičeno ogroženi. Priprave so sedaj končane, jutri bodo tehniški pokrajinske uprave cestno izročili gradbenemu podjetju Tacchino, ki je obljubil, da bo takoj pričelo z deli kar na treh krajih: na Bukovju, ob cesti proti Dolenjam in nekje v sredini trase, severno od Mose.

Cesto bodo v celoti modernizirali, široka bo na vseh trasah sedem metrov in pol in na nekaterih krajih bodo popravili sedanjo traso. Zanj bodo porabili približno 300 milijonov lir. Ko bo cesta gotova bo skoro gotovo prešla v okrilje pokrajinske uprave, ker ima za to vse značilnosti. Pokrajinska uprava naj bi nato za cesto tudi skrbela in obine bodo razbremenjene precejšnjih vzdrževalnih stroškov.

Cesto bi bili lahko začeli graditi že lani. Ze lanske pomlad je neki geometer iz Krmine dobil nalog ugotoviti konsistentno zemljišče. Geometri je imenovala delna uprava, ta pa je z deli zakasnil. Delo je omenjeni gospod končal šele pred približno dvema mesecema, nato je prefektura izdala dekrete za vstop na zemljišča. Pokrajinska uprava je te dekrete poslala lastnikom, med katerimi jih je okrog 300 v Jugoslaviji. Birokratske formalnosti so opravljene, cesto bodo pričeli graditi v prihodnjih dneh in v letu bo končana.

Omenjena cesta ima za naše briske prebivalstvo precejšnjo važnost. Na eni strani bo ugodno prebivalcem Bukovja, Valerija, Jazbin in tako z modernim cesto povezano tako z občinskimi središčem v Steverjanu kot z Gorico. Na drugi strani pa bodo Slovenci na Plešivu z nekaj kilometri do derne ceste povezani s Slovenci v Jazbinah, v Steverjanu, na Oslavju. Skrajšana razdalja (doslej so namreč morali Plešivci napraviti širok ovinek skozi Gorico, če so hoteli v Steverjan) bo obnovila tradicionalno narodnostno in prijateljske vezi med slovenskimi prebivalci goriških in krminskih Brd.

Cesta pa bo služila tudi nedeljskemu turizmu. Vsi lahko ugotovimo koliko izletnikov privablja lepa cesta v Steverjan in kakšen uspeh so imeli na tem področju. Birokratske seveda to ne zanjima!

NEPRIJETNA PUSTOLOVŠČINA MLADENIČA IZ SLOVENIJE

V avtu si je poiskal prenočišče: zagovarjati se bo moral pred poroto

Lastnik avta na Solkanskem polju ga je obdolžil, da ga je napadel in ranil z žepnim nožičkom

V petek je okrogno sodišče v Gorici obrav

DEBATA V OKVIRU «GORISKEGA SREČANJA MALIH ODRŌV»

Avantgarda kot uporen - išoč element v slovenskem gledališču

Sklepna ugotovitev: eksperiment je do današnjega dne pozitivno in ugodno vplival na razvoj slovenskega gledališča

V okviru «Goriškega srečanja malih odrŏv», ki je bilo od 7. do 17. januarja v prenovljeni komorni dvorani v Novi Gorici, je Primorsko dramsko gledališče, pod vodstvom direktorja manifestacije, pripravilo tudi pogovor o slovenski avantgardi danes in včeraj.

Pogovora, ki ga je vodil dramaturg MGL Jože Filipi, so se udeležili nekateri vidni predstavniki slovenskega gledališkega življenja: režiserji Fran Žižek, Jože Babič, Zvonimir Sedlbauer ter izbrani člani gledališkega zbora. Poleg tega so sodelovali tudi predstavniki iz drugih slovenskih gledališč: dramaturg Tork, dramatik Ivan Mrak in Marjan Marinc, pesnik Dane Zajc, scenograf Sveta Jovanovič in Matjaž Vipotnik ter igralec Jurij Souček. Iz občinstva pa so posegli v debato dramatik Dominik Smole, študent ljubljanske AGFT Tone Beršak, književnik Tone Pavček, publicist Herman Vogel in kritik Andrej Inkret.

Prvi del pogovora je bil namenjen ugotovitvi zgodovinskega razvoja slovenske avantgarde ter o njej tega upornega in hkrati iskajočega elementa v razvoju slovenskega gledališkega akcije. V ta namen je povedal nekaj besed o tistem vihravem času režiserja Fran Žižek, ki je leta 1938 v Ptuj, na periferiji tedanjega slovenskega gledališkega prostora, ustanovil in vodil svoje avantgardno gledališče ter se z novim, ostrim, preciznim in jasnim gledališkim izrazom poskušal v totalizaciji teatra. Žižek je v svojem posegu nadrobno razložil, kako je takratna mlada slovenska gledališka generacija razumela pojem avantgarde in kako je stremela za tem, da bi vsa-kič provocirala in hkrati pozivala občinstvo.

Razdobje glediškega iskanja na Slovenskem med obema vojnama sta osvetlila tudi režiser Jože Babič in dramatik Marjan Marinc. Prvi, ki je leta 1933 v Mariboru postavil s sodobnimi prijemi «Hlapca Jerneja», «Hlapca» in nekaj govornih zborov ter svoje gledališko avantgardistično poslanstvo nadaljeval v Vzajemnosti na Pobrežju v Mariboru, je uvodoma naglasil, da je bila takratna gledališka akcija vselej povezana z revolucijo in prav to ji je dajalo moč ter obstanek. V nadaljevanju svojega pogoja pa se je še posebej zaustavil pri funkciji Slovenskega gledališča v Trstu, ki je v obdobju socialističnega realizma s svojimi obiski v Sloveniji prispevalo k razbistitvi tega repertoarnega obročja in vnašalo v slovenski gledališki prostor prve elemente konverzijske igre, kakor se skoraj neopoznane pojma.

S krajšo repliko je nato Babič dopolnil Filipi, ki je potrdil da je bilo v času petdesetih let trško gledališče najboljšo slovensko gledališče, saj je tako rekoč nastalo iz nič, delovalo pa je kot topilec ledu, kot pravo okno v svet.

O začetkih slovenske gledališke avantgarde je povedal še nekaj besed dramatik Marjan Marinc, ki je v času NOB vodil «Frontni teater». Ta je, podobno kot druge skupine v tistem času in v naslednjih vznesenih dneh novega časa, skušal dati slovenskemu gledališču nov obraz, novo vsebino, novega duha. Marinc je še posebej poudaril, da je to gledališče nastalo v času revolucije in bilo zategadelj, vsaj za tiste čase, absolutno avantgardno.

Tile začetki zadobivajo poseben izraz v delu Ivana Mraka, najstarejšega in najzanimivejšega dramatika, samohodca, individualista ter bohemskega provokantnega moža in gledališčnika, ki je bil že od prvih začetkov s povsem svojiskim pojmovanjem gledališča usmerjen v antiinstitucijsko možnost. Ta se danes vtraja v svoji gledališki zanesenosti in obsedenosti ter pri svojem pojmovanju gledališča, ki bi včasih, po mnenju kritikov, še danes obetali bolj mikaven in nov.

Z Mrakovim posegom je bil tudi zaokrožen prvi del pomena, katerega dragoceno gradivo je Lojze Filipi smilil v tri ugotovitve: najprej, da so takratni predložitelj, novotarski in iskalski ustvarjalci slovenskega gledališča opravili izjemno pomembno nalogo, drugič, da so ta iskanja relativno sinkrona z drugimi iskanji v Evropi in končno, da ni moglo, kot nekateri omenjajo, govoriti o povzemanju in posnemanju, ampak da so ti gledališki ustvarjalci na naših tleh žlahtili slovenski teater ter s svojimi iskani doprinesli lepe in velike rezultate v iskanju domače dramatične, skratka šlo je za delovanje, katero je kasneje Filip Kalan opredelil kot «evropskoizvojen slovenskega gledališča».

V odgovor na ta izvajanja so posegli Dominik Smole, Zvonimir Sedlbauer, Tone Beršak in Dane Zajc, ki so bili — če strnemo njih pogoje — skoraj vsi enotni v tem, da je tej generaciji pionirjev slovenske avantgarde sicer treba priznati drznost in pogum, da pa je bilo to eksperimentiranje bolj pogojeno od neklih družbenih razmer, kot pa resnično hoteno zaradi eksperimenta samega. Nikjer ni tu zaznati neke stabilne umetniške vizije gledališča, pa tudi idejno-estetski program ni bil vedno

dodela opredeljen. Ker so posegi na temo o začetkih slovenskega gledališkega eksperimentiranja prešli začetne meje, je Lojze Filipi povabil prisotne na drugi del pomena, ki je zadeval sodobna gledališka iskalska sovanja pri nas. Žal je ta del pomena, ki bi utegnil biti zelo zanimiv, kmalu prerasel osnovno temo in zašel na stranska, manj pomembna vprašanja. Tako je tudi pomanjkanje distance sodelujočih pri razpravi do vprašanj pogojilo, da so bili diskutantji rahlo polemično prizadeti. Naj strmeno njih pogoje. Fran Žižek je v odgovor enemu od diskutantov, ki je zagovarjal čist eksperiment, dejal da je avantgarda res mojstrsko delo, vendar to šele takrat, kadar igralec oziroma uporičitelj dobro pozna svojo obrt. Te obrti pa danes malokdo pozna. Po Dominiku Smoleu, ki je precej ostro posegel v razpravo, resničen umetnik ne prestopa eksperimenta, isče in poskuša in se zato ne deklarira že vnaprej za eksperimentatorja. Resne pomisle-

ke o današnjem eksperimentiranju je izrazil tudi pesnik Dane Zajc. Dejal je, da avantgarda hoče postati danes akademizem, udobje. Bistveno vprašanje vseh teh poskusov pa še danes ni razčiščeno in to je vprašanje slovenskega modernega igralca.

Kaj pa gledališče samo, dela, ki se v njem upirajo? Tone Beršak je naglasil, da ni važno, kakšne moderne tekste bomo igrali, ampak važno je idejno-estetski program gledališča. Po Izotku Torju pa je neka gledališka ideja plodna šele takrat, ko ima plodna tla. Zato avantgarda ne more biti upor, ampak nadgradnja. V razpravo je spet posegel Žižek. Gledališče je po njem celota, ki slo ni na treh stebrih: avtorju, igralcu in občinstvu. Če vse to ni sinkronizirano, se podre. Zato je napak govoriti o gledališki igralci, režiserji, avtorji ali kogarsbodi že.

Ker je razprava, kot že rečeno, prerasla osnovno temo in so nekateri od udeležencev okrogli mize pričeli bolj razpravljati o sko-

raj osebnih vprašanjih, kot pa o vprašanjih, ki bi utegnili zanimati širši krog prisotnega občinstva, je Lojze Filipi prekinil debato in povzel izražene misli v ugotovitvi, da se je ta del pomena ponesrečil. Vprašanja, kaj je to današnje gledališče, z današnjo metodiko igranja in drugimi odskimi izrazi niso bila izčiščena, kot je bilo želeli. Pogovor je tudi dal ugotoviti, da se je na področju gledališkega eksperimentiranja več storilo in dosegalo v institucionalnem gledališču, kot pa v po naslovu «eksperimentalnih» gledališčih. Tudi uspehi je bil v teh poklicnih gledaliških mladostnikih. Navkljub vsem tem pomislekom pa je le treba priznati, da so vsa ta prizadevanja odigrala pomembno idejno in estetsko vlogo, funkcija, ki so jo mladi ustvarjalci dali slovenskemu gledališču pa je dosegla svoj namen. V bistvu je — to je bil sklep pomena v Novi Gorici — eksperiment do današnjega dne pozitivno in ugodno vplival na slovensko gledališče.

Sergij Verč

RAZGOVOR Z JOŽKOM LUKEŠEM

Igralec in pisec radijskih iger

Pisanje - dopolnjevanje igralskega poklica - Doslej 15 radijskih iger in okrog 30 dramatizacij - Širok tematski razpon na relaciji človek, socialnost, eksistenca

Jožko Lukeš, poznano predvsem kot gledališki igralec-umetnik. Poznava ga tudi kot režiserja mladinskih in otroških iger. Mani vemo o njem kot piscu radijskih iger, pa ne morda zato, ker bi to področje njegovega umetniškega izvajanja bilo manj pomembno ali manj kvalitetno, temveč preprosto



Jožko Lukeš

zato, ker je že po sami svoji naravi manj vidno in sprito njegove igralske osebnosti nekako v drugi vrsti. Zato smo se z njim želeli pogovoriti prav o tem v prepričanju, da je treba človeka kot umetnika poznati z vseh njegovih platí, če si hočemo o njem ustvariti popolnšo podobo. Neposreden povod za ta pomenek z njim pa je dala nagrada, ki jo je prejel pred nedavnim v okviru natečaja rada Trst A za izvirne mladinske radijske igre.

Jožko Lukeš se je zadnje radijske natečaja tržaške postaje udeležil kar s petimi radijskimi igrami. Po pravilniku je dobil lahko nagrado samo za eno delo (in jo je tudi dobil), tri igre pa so mu po sklepu žirije pripadle. Nagrada igra «Stari ford» pripoveduje o usodi starih stvari in starega človeka, o hrepenju po življenju in mladosti. Od kupljene igre nosijo naslove «Deklica šla je po vodo», «Panažek Koko», «Blazek in njegova torba», ki že sami po sebi nakazujejo tematično. Motivika prve je pravilno-socialna. Dekleto lahko govori z živalmi, katere se ji pritožujejo in zahtevajo prosti dan, boljše higienske razmere in druge pravice; druga je otroška komedija: panažek zaužije table-

to, ki je bila namenjena maturantem, da bi se lažje učili. Nenadoma spregovori in v komičnih zapletih povzroči pravo zmedo v družini; tretja govori o socialni zaostlosti v gorskih vaseh in o problemih, ki s tem v zvezi nastajajo med učenci in učitelji.

Tematski razpon Lukeševih radijskih iger je torej velik, kakor je različna tudi njih oblikovna zvrst: toda tako pri «Starem ford» kot pri «Blazku torbi» je prisotna zavzetost za humani in socialna vprašanja, ki so povsod v našem svetu in ki nas hkrati družijo in ki morajo v tenkočutnem ustvarjanju nujno vzbuditi in zginiti ustrezno reakcijo.

Kajti prav za to pri Lukešu kot piscu radijskih iger in kot človeku tudi gre. Socialna razlikovanja in humani odtenki mu izvirajo čustveno in umetniško reakcijo, ki pa ni sama sebi namen; iz reakcije prehaja v svojih delih v akcijo, ki se odseva v naukih, morali, v sicer nepriljubljeni točki želji, da bi pri poslušalcih vzbujal plemenite nagibe in prav tako dejanja.

Te zaključke sem navezal sicer na letos nagrajeno in pohvaljeno delo, a se v resnici nanašajo na vse dosedanje Lukešev pisateljsko ustvarjanje na področju radijskih iger od prvih poskusov, ki segajo deset, dvajset let nazaj, do danes, ko je njegov opus narasel že na 15 radijskih iger, med katerimi je 10 mladinskih in 5 za odrasle. Tako na primer njegova prva igra «Bori v viharju», napisana najprej za odrasle, obravnava problematiko Slovencev pod fašizmom: «Zlomljena kitara» je protest proti vojni, ki jemlje človeku mir, srečo in tudi njegovo znanje; igra «Otroci vsega sveta» obdeluje sorodno tematično iz širšega zornega kota človeškega občutja, zaradi česar jo je ljubljanski radio tudi namenil oddaji za «Dan OZN»; igra «Sreča na kolesih» je po obliki mladinska kriminalka, po vsebini pa kritika hlastanja po materialnih dobrinah, ki povzroča potem krizne reakcije v otroški duševnosti; igra «Miramarski vodnjak želja» obravnava hrepenenje in človeške želje. V njej prihaja do spoznanja, da človek ni nikoli zadovoljen in za-

ČERNIGOJ V ATELJEJU



Prof. Avgust Černigoj, ki je pred nekaj leti stopil v pokoj, nadaljuje s svojim neumornim ustvarjanjem in skoraj slikarskemu življenju v Trstu, se bo pogosto srečal z njim in njegovi deli, saj je pred kakimi tremi leti priredil v galeriji «Il Tribbio» zelo uspešno razstavo same grafike, pred dvema letoma se je z obsežno razstavo svojih del iz plastičnih snovi predstavil v občinski galeriji, lani jeseni je razstavljal v Idriji, ves čas pa je sodeloval na številnih ex tempore tekmovanjih v Trstu, tržaški okolici in lani poleti tudi v Piranu. Skratka prof. Avgust Černigoj, ki razstavlja sedaj v občinski galeriji, je neprestano navzoč in ustvarjalen.

PESNIK CIRIL ZLOBEC BO GOST V ŠKEDNJU



Ciril Zlobec

Škedenjsko prosvetno društvo «Ivan Grbec» je po uspešnem zaključku lanskega leta ustopilo tudi v novo leto z enako delovno vneto kot prej. Društvo premaguje pri tem najrazličnejše nevarnosti in ovire in krevice nadaljuje z delovanjem, četudi ni krog Škedenjcev, ki aktivno ali pasivno spremljajo njegovo delo, tako široko, da bi morali zadovoljiti.

Na en ali drug način je v Lukeševih radijskih igrah torej ve-

Jože Koren

(Nadaljevanje na 6. strani)

Škedenjsko prosvetno društvo «Ivan Grbec» je po uspešnem zaključku lanskega leta ustopilo tudi v novo leto z enako delovno vneto kot prej. Društvo premaguje pri tem najrazličnejše nevarnosti in ovire in krevice nadaljuje z delovanjem, četudi ni krog Škedenjcev, ki aktivno ali pasivno spremljajo njegovo delo, tako široko, da bi morali zadovoljiti.

V novo leto je društvo stopilo s prireditvijo razstave «Ob trideseti obletnici drugega tržaškega

procesu. Ob odprtju razstave je bilo tudi predavanje Vida Vretnca. Društvo je že-elo nuditi svojim najmlajšim pripadnikom, ki se v otroškem odseku udeležujejo s pestrim delovanjem, tudi filmsko predstavo otroškega barvnega filma «Caromik iz Oza», a žal je ob polni dvoranici občinstva filmska aparatura odpovedala in otroci so bili ob svoji užitek.

Kot tretja januarska prireditev pa na prihodnjo sredo, 26. t. m. dvojno srečanje slovenskega pesnika in pisatelja Cirila Zlobca s škedenjskim občinstvom: popoldne bo Ciril Zlobec med našimi otroki, katerim bo bral svoje za otroke napisane pesmi. Naši otroci se srečujejo s slovenskimi književniki le v šolskih čitanikih, pa v «Galeb» in «Pastirček». Srečanje z živimi pesnikom pa bo za otroke izredno doživetje, ki more vplivati na mlado dušo v smislu vzbujanja zanimanja za kulturo le pozitivno. Zato je društvo opozorilo na ta literarni popoldan tudi učence bližnjih šol, ki se zaradi ugodnih prometnih zvez, morejo udeležiti tega srečanja, na katerem bo pesnik stopil kar ne dvomimo, v živahen stik s tržaško mladino.

Tudi večerno srečanje Cirila Zlobca, ki ga bo občinstvu predstavil Mirkož Kosuta, bo gotovo pritegnilo širok krog poslušalcev, saj je Zlobec danes kot plodovit književnik, urednik revije Sodobnost in kot prejemalec zlatih italijanskih in osprejuna zanimanja slovenske kulturne javnosti.

D. P.

SI. Ru.

revije

DAN 51. 4

Na prvem mestu revije je tokrat članek, ki nima posebnih okvirnih značilnosti, ki pa je res v skladu z iskano potjo revije in zato najbolj primeren, da pade bralcu prvi pred oči. Bolj kot «širina» načel je namreč potrebna pri nas sinteza narodnostnih sestavin našega družbenega vsakdanjega življenja z družbenimi in s tega stališča je članek Darja Cupina posvečen. V življenju vzornega človeka, kakršen je prof. Ivan Šavli, katerega opisuje, tudi če je skopano, pridejo neizbežno do izraza tudi njegova prepričanja in načela in sicer na najbolj neposreden način, iz neizražene po-

mena in vrednosti njegove življenjske poti.

Samo od sebe se vsiljuje primerjanje med takim «življenjskim intervjujem našega preprostega človeka in mistifikatorskim intervjujem cenega italijanskega tiska, kjer nosilci konsumističnega uspeha dajejo površne razlage na površna vprašanja.

Poleg vsebine je primeren tudi prijem. Profesor je opisan kar s treh zornih kotov: kot človek pred skupnostjo, kot profesor pred nekdanjim dijakom in kot zapostavljen na enota pred brezosebno birokratskim aparatom. Taka obdelava nam približa človeka, posluži se večjega števila vseh tistih

neizkoriščenih vezi, ki nas spajajo v skupnost. Vsekar ne bi škodilo, če bi prišel bol do izraza nekdanji odnos profesor-dijak, ki je danes že prerasel v širšega in če bi imel prof. Šavli sam nekaj več besede.

Sledi majhen plaz člankov, ki napolni deset strani revije z bolj ali manj izrazito družbeno-politično vsebino: intervju s socialističnim poslancem Fortunom, fotografirana reportaža antifašistične manifestacije v Rimu, glosa o ljudskem šteju in oblika 30-letnice ustrelitev na Opčinah.

Intervju s poslancem Fortunom je, kot zamenjal, precej v skladu s smerjo mesečnika, saj nudi oblika intervjuja z vidnejšimi osebnostmi kulturne sveta obilo priložnosti za stimulacijo bralca na vseh ravneh njegove razgledanosti. Gledanje Fortunu je zanimivo kako in kakšen odnos si je ustvaril do nas, zanimivo je tudi, kaj misli o sebi in o svojem dosedanjem delu. Sorazmerno preobremen pa je del, posvečen izrazito «tehničnim» političnim podrobnostim v zvezi z delovanjem njegove stranke.

Fotografska reportaža manifestacije v Rimu pravzaprav ni samo reportaža, tekst skoraj prevlada nad slikami. Kot je rečeno v uvodu na prvi strani revije, je članek tesno v zvezi s Spetičevim opisom fašistične dejavnosti pri nas; vendar ne more odtehtati zanimanja, ki ga nudi maviskomu na primer odkrivanje politične podzast in nevidnih meja, ki obstajajo v našem mestu in mu dajejo značaj «asfaltnega pragozda», ki ostane nezaznaven za politično neangažirane.

Glosa o ljudskem šteju bi moral razbremeniti jedro te skupne člankov in v tem ne uspe popolnoma, češar pa ni kriv avtor, ker je skoro nemogoče obdelati in vključiti probleme, ki zahtevajo precejšnjo pripravljenost, na raven preprostega in nevsiljivega človeškega doživljanja. Skušajava, da bi izhajali kar iz ideološkega

Čudovita knjiga o Rihardu Jakopiču

Veseli smo, da so slovenske založbe začele posvečati tolikšno skrb likovni umetnosti in da smo v zadnjem času dobili celo vrsto knjig, ki so posvečene tej vrsti umetnosti. Tudi Državna založba Slovenije ima pri tem svoj tehten delež in njenih pet knjig, posvečenih slovenskemu impresionizmu, bo gotovo predstavljalo dragoceno publikacijo. To kaže že prva knjiga, posvečena impresionizmu, ki jo je Državna založba izdala lani. Se posebej pa kaže to knjiga, ki smo jo pravkar dobili na slovenski knjižni trg in ki je posvečena umetnosti Riharda Jakopiča. Pripravil jo je direktor moderne gallerije v Ljubljani Zoran Kržišnik, ki je napisal uvodno besedilo ter tudi izbral slike. Odlično in prav izjemno opremo je oskrbel Nadja Furjan. Sicer pa je bistvo knjige v 75 barvnih reprodukcijah, ki so kar najbolj popolno reproducirane in odčitane pri tiskarni Arti grafiche Ricordi v Milanu. Pri knjigi ima svoj delež tudi Ljerk Menaše, ki je oskrbel Jakopičeve življenjske podatke ter podatke o literaturi, ki govori o slikarju.

Po svojem značaju je ta knjiga o Jakopiču nekje na sredi med monografijo in albumom. Avtor knjige je znal oboje združiti in napisati uvod, ki sicer ne pomeni prave znanstvene monografije o Jakopiču, je pa napisan tako, da domačin in tujemu svetu (knjiga bo izšla tudi v prevodu) predstavi Jakopičovo umetnost in njegov pomen za slovensko slikarstvo. Bistvo knjige je seveda v celostni barvnih reprodukcijah. V sorazmerno velikem številu Jakopičevih del je bila zato urednikova naloga, kako odbrati tista, ki so najbolj zanimiva in posebno delikatna. Kržišnik se je pri tem skladno z zadnjo razstavo o Jakopiču, ki jo je organizirala Moderna galerija lani, odločil, da predstavi Jakopiča na eni strani tistih, da ga bo razumel in pravilno pojmoval vsak Slovenec, obenem pa tudi tako, da bo knjiga predstavila Jakopičeve vrhunske stvaritve, ki uvrščajo tega umetnika v sam vrh slikarske elite.

Tako imamo na eni strani ne preobremen uvod, ki ni namenjen študiju temveč vsakemu ljubitelju umetnosti, da bo približe spoznal Jakopičovo slikarstvo. Na drugi strani pa imamo skrbno prebran izbor kar najbolj popolno reproduciranih slik, ki same po sebi več kot zgornjo govorijo o umetniku in njegovi ustvarjalnosti. Vse to pa v knjigi, ki je že na zunaj bolj kot običajno lepa in ki že z zunanjim podoben izkazuje vso žlahtno vsebino. Zato je razumljivo, da bo ta knjiga našla pot do vseh tistih, ki ljubijo umetnost, še posebej slovenski impresionizem in Jakopič. Knjiga nam tega edinstvenega mojstra več kot dostojno predstavlja, predstavlja pa ga bo tudi svetu kot umetnika, ki je postavil nove temelje slovenski umetnosti in ki je tudi sicer v našem slikarstvu ubral novo pot.

Ob Jakopičevi knjigi si želimo, da bi dobili še knjigo, ki bi nam ustrezno predstavila Jakopičeva tudi v njegovi priani heredi. Pa tudi ostale tri napovedane knjige o slovenskih impresionistih naj bi čimprej prišle na sveto.

PREMIERA NA «MALEM ODRU»

«Čreva» kot dokument in sredstvo za akcijo

«Mali oder» tržaškega Slovenskega gledališča je začel svoje življenje z delom LeRoia Jonesa «Čreva» (v izvirniku The Dutchman). Avtor je črnski pisatelj, politik in revolucionar, vodilni eksponent najbolj ekstremne smeri «črnih panterjev», ki vidijo osvoboditev črnega človeka v totalnem uničenju politično-socialne strukture Amerike. Gnev črnega človeka-suznja proti belcu mora zato zavreči, prekipeti, da se bo na tak ekstremen način lotil graditve svoje svobode. Zato so LeRoia Jonesova dela namenjena prvenstveno njegovim ljudem, zato govorijo z jezikom, ki ga ti njegovi ljudje govorijo in razumejo, potemtakem govorijo z gnevom, ki jih preveča zato, da bi se prav ta gnev v njih potisnil in sprevrgel v akcijo.

Moremo mi evropski belci ta jezik osvojiti in razumeti? Osvojiti ga ne moremo, toda razumeti vsakega. Razumeti predvsem zato, ker brez dvoma drži, da razisem in le pojav odnosa med črnci in belci oziroma odnosa belcev do črncev, v delu maestrona kipa svobe, temveč je bil tudi pojav odnosa belopoltega nacista do belopoltega žida, Slovana in drugih raznih je navsezadnje razredni pojav odnosa belopoltega kapitalista do belopoltega proletarca in še je takih rasističnih odnosov na nešteti paralelah našega sveta. Saj za to v končni konsekvenci gre tudi pri «Črevah», le da nam je težko asimilirati njih stil, ker nam je najbrž težko živeti se v misel-

ni in eksistenčni svet ameriških črncev in dojeti njihovo razpoloženje. Ki končno niti ni razpoloženje vseh črncev, saj nekateri vidni njihovi ljudje izpovedujejo pacifizem in ideje utoho v religioznosti, ki ostaja v ameriški stvarnosti le «glas vpjočega».

To resnico je hotel gledalec posredovati, vcepiti jim jo v podzavest Mario Uršič s svojo režisersko zasnovno, ky je «črevo» s. Palčičevo sceno kontinuirano podaljšal v avditorij, ki je igralcem dal za spremljevalce molčice, vendar prisotne sopotnike in ko je Clay la nakazal kot črnca, kajti Clay bi lahko bil po prej razčlenjenem pojmovanju rasizma tudi kdor koli.

Igralski delež, v bistvu neha-vežen, je slonel na Antonu Petleju in na Bogdani Bratukvi kot črncu Clayu in beli prostitutki Luli. Igralsko sta mu bila vsakega kos in na trenutke sta znala doseči izredno dramatično napetost in izrazno prepričljivost. Seveda učinek njune igre ni mogel biti tak, kakršen je lahko na občinstvo, kateremu je delo namenjeno, toda to je bolj kot vprašanje igralcev vprašanje občinstva. Kar je nam lahko le dokument, to in je v drugih okoliščinah, v drugi stvarnosti, sredstvo za aktualno akcijo. Razumeti LeRoia in njegova «Čreva» pomeni razumeti tudi to aktualno akcijo. In če je bilo to doseženo tudi le v manjši meri, je bil namen uporičev izpolnjen.

J. K.



Prizor iz drame LeRoia Jonesa «Čreva» na Malem odru SG

Pavel Stranj

ZA NEMŠKEGA GOSTA SE KAR TEPEJO

Nemški turisti so lani «pustili» 2000 milijard lir

Največ zahodnonemških turistov pobere Avstrija. Na drugem mestu je Italija - Jugoslavija je daleč na osmem mestu s pol milijarde mark

Kamorkoli se v poletnih mesecih odpravimo na pot, po navadi na počitnice, in sicer ali vzdolž jugoslovanskega dela Jadrana, ali tudi vzdolž zahodnih delov Jadrana na italijanski strani, pa tudi drugod po tirske obali ali po Španiji, da omenimo le tista letoviška področja, koder nas po navadi vodijo poti, bomo povsod naleteli na kolone avtomobilov, med katerimi je največ evidenčnih tablic z veliko črko «D». Pa tudi po hotelih, penzionih, gostiščih itd. se bomo srečali v glavnem z Nemci. S tem nismo reči, da predstavljajo povsod relativno večino. Vrh tega so čisto nekoliko bolj zahtevni, včasih celo arogantni, zato jih bolj opazimo. Ker pa je zahodnonemških turistov veliko, ker postajajo vedno bolj bogati in ker kljub svoji varčnosti potrošijo veliko oziroma prinesejo gostinstvu precej, se vsi zanje potegujejo.

To ni nič čudnega. Po statističnih podatkih za lansko leto, je nekaj milijonov zahodnonemških turistov potrošilo v tujini nič manj kot 11 milijard in pol zahodnonemških mark, ki so najbolj trdna valuta v zahodni Evropi. Če to veliko vsoto zamenjamo v nam bolj razumljive lire, bo to zneslo kar oblihi 2.000 milijard lir, kar je skoraj 15 odstotkov vsega italijanskega državnega proračuna. To je torej veliko, zelo veliko. Od kod veliko zanimanje za nemškega sicer nekoliko zahtevnega in tudi nekoliko skopega turista.

Prej smo omenili vzhodno in zahodno jadransko obalo kot dve področji, kamor se množično stekajo zahodnonemški turisti. Tu pa je treba dodati nekaj, kar v popreju ni znano. Res je, da je Italija ena najpomembnejših turističnih dežel v Evropi in na svetu zelo pogosten cilj velikih množic zahodnonemških turistov, toda največ zahodnonemških turistov prebije letni odhodi oziroma počitnice v Avstriji.

Po statističnih podatkih so v letu 1971 zahodnonemški turisti pustili v mali Avstriji nič manj kot dve milijardi 152 milijonov mark, medtem ko so jih vzdolž Jadrana, vzdolž Tirskega morja in po vsej Italiji istega leta pustili «le» za eno milijardo 690 milijonov. Jugoslavija, kjer se v poletnih mesecih — seveda vzdolž Jadrana — zares gnete nemških turistov, je daleč za tema dvema državama. V Jugoslaviji niso zahodnonemški turisti leta 1971 pustili niti 500 milijonov mark, medtem ko so jih istega leta pustili v Švici kar trikrat več, namreč eno milijardo 485 milijonov. Španija, ki je v lanskem letu po številu tujih gostov in po dotoku tujih plačilnih sredstev prekosila turističnega «pravaka» v Evropi — Italijo, je pritegnila lani nekoliko manj zahodnonemških turistov kot je računala, vendar so ti pustili v Španiji 880 milijonov mark, kar je nekaj več kot leto prej.

Ko delamo to «statistiko» o zahodnonemškem turizmu v tujini, ne moremo mimo zanimive ugotovitve, da je zelo veliko zahodnonemških ljudi, ki si privoščijo počitnice ali obisk v ZDA. Iz istih virov namreč zveemo, da so v lanskem letu zahodnonemški turisti pustili v ZDA nič manj kot 675 milijonov nemških mark, kar je za 100 milijonov več kot so zahodni Nemci kot turisti pustili v sosedni Franciji. Pri tem je tudi zanimivo, da so zahodni Nemci potrošili v sosedni mali Nizozemski 580 milijonov mark. To se pravi prav toliko kot v veliki Franciji.

Se in še bi mogli naštevati tiste številke, pa menimo, da bo dovolj, če ta svoj bežen pregled zaključimo s dvema skrajno zanimivima podatoma: Grčija je dolgo veljala

za eno najbolj tipičnih turističnih dežel in za eno najbolj zanimivih dežel posebno za prebivalstvo srednje Evrope. In vendar so zahodni Nemci pustili lani v Grčiji le 88 milijonov mark.

Za konec še naslednje številke: v lanskem letu, kot smo že rekli, so zahodnonemški turisti pustili 11 milijard in pol mark. Deset let prej, torej 1961. leta, so jih pustili le 3 milijarde 200 milijonov, leta 1966 so zahodnonemški turisti potrošili v tujini oblihih 6 milijard. Ker so Nemci zelo sistematični in dobro kontrolirajo svojo valuto, hkrati pa primerno usmerjajo tudi svoj zunanji turizem, se gostinci upravičeno tepejo za njihovo naklonjenost, kajti zahodni Nemci so gostje, ki sicer ne prinašajo obilice, ki pa dajo povsem gotov zaslužek.

Joško Lukeš igravec in pisec

(Nadaljevanje s 5. strani)

dno prisoten problem naše eksistence, pa naj gre za kakršnekoli formalni zanj, za pravilico, kriminalno ali kar je že lahko radijska igra po svoji konstrukciji. Sicer pa naj ob tem spomnimo tudi na dejstvo, da se je Lukeš s tako temeljitostjo lotil tudi odzdrskih del, saj bo čitatelju gotovo še v spominu njegova igra «Prigisi zemlje», ki jo je pred leti uprizorilo Slovensko gledališče. Eksistenca — zemlja, ta dva pojma sta zlasti za nas v slovenskem zamejstvu v tesni zvezi in Lukeš je čutil potrebo, da nas zanj sensibilizira tudi z dramo, ki naj govori z odra, z umetniško besedo, pa vendar z jezikom naše vsakdanje govorice, naše vsakdanje zaskrbljenosti.

Pogovor o «Prigisi zemlje» je nujno narekoval tudi vprašanje: zakaj je radijske igre, zakaj ne tudi dramske dela za odrske deske, zakaj pisanje sploh, iz kakšnih spodbud in od kdaj?

«Prigisi zemlje» kliče po nadaljevanju, kajti Lukeš pravilno ugotavlja, da je pravda za našo zemljo še v teku, da se nam kot mlavka z rečnega dna zemlja odteka med prsti. V «Prigisi zemlje» je bil govor o izgubljanju zemlje in z njo tudi nacionalne zavesti, v nadaljevanju pa bi bilo treba izpovedati kritiko na račun tistih naših političnih dejavnikov, ki so žali za zgodi problem razumeli drugače. Kdo ve, tema je dana, mogoče jo bo čas pomagal realizirati.

In zakaj pisanje sploh? Kako naj bi bil drugačen odgovor avtorja, ki je gledališki igravec, človek odra? V svojem umetniškem poklicu se je večkrat soočil z deli, ki ga niso zadovoljila, ki mu niso bila všeč. Taka dela so ga opogumila, da je sam prijel za pero. In pisal bi več, če bi imel več časa na razpolago. A ne glede na to, na čas in zaposlitev, piše zato, ker mu je pisanje dramskih tekstov naravno dopolnilo igralskega poklica, ker mu je pisanje ventila za sproščanje notranjih nagibov.

Seveda je v tem zapaden tudi odgovor na vprašanje, zakaj radijske igre. A le delno, kajti razlogi so tudi drugi. Radijski teksti mu ustrezajo, ker ustrezajo njegovi fantaziji, ker mu dajejo večjo prostost, ker niso vezani na o-

DROBCI IZ BORBE PROTI TIHOTAPLENJU Z MAMILI

Turki in Libanonci s hašišem skozi Bolgarijo in Jugoslavijo

Skozi Dimitrovgrad se tihotapi tudi orožje in strelivo, vendar so mamila «glavni artikel», kajti mamila dajo največji zaslužek

O mamilih se veliko govori. Posebno v zadnjih časih, ko strokovnjaki, posebno medicinski strokovnjaki in sociologi opozarjajo, da postaja vprašanje uživanja mamil posebno nevarno, ker se širi med mladino. Z druge strani pa skoraj ne mine teden, da bi ta ali ona policija ne odkrila kakšne večje «posiljke» mamil na poti z Vzhoda v Evropo ali iz Evrope v Ameriko. Od časa do časa pride v tej kroniki «do veljave» tudi naše mesto, kar je tudi razumljivo, kajti pristaniška mesta in še posebej takšna, ki so ob meji, so največje «točke» mednarodnih mrež za tihotapljenje najrazličnejšega blaga, seveda še posebej mamil. Eden takšnih «punktov» v tihotapljenju je tudi Dimitrovgrad, nekdanji Caribrod, neznatno mesto na meji med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Kakor povzemo iz nekega jugoslovanskega lista, je leto 1966 bilo nekakšno «prelomno leto» v tihotapljenju na tej meji. Tedaj so prvič staknili hašiš, ki so ga iz Turčije in iz Libanona tihotapili v zahodno Evropo. Hkrati pa so seveda v drugi, v obratni smeri tihotapili tedaj orožje in strelivo.

Tihotapci so se za to svoje početje dobro pripravili in na tej meji ni bilo doslej miru in kaže, da ga še dolgo ne bo, kajti tihotapstvo veliko nese.

Se največ seveda nese tihotapljenje mamil. V prvih letih okoli leta 1967, so poleg mamil tihotapili skozi Dimitrovgrad veliko streliva. Na tisoče samokresov, na desetstose nabojev so odkrili tu jugoslovanski carinski organi. Tihotapci so si pri tem pomagali celo z dvojnimi dnom — avtobusa. Nekoč je neki carinik staknil v dvojnem dnu avtobusa nič manj kot 180 tisoč nabojev za samokres, neki turški državljani pa je v svojem osebnem vozilu prevažal kar 3500 samokresov hkrati.

Namenili smo se pa govoriti o mamilih. Glavno mamilo, ki ga tihotapijo čez ta mejni prehod, je hašiš, to se pravi močno mamilo iz indijske konoplje, ki ga moremo kaditi ali piti. Prvo tihotapljenje hašiša so tu odkrili leta 1966, kot smo že rekli. Prve količine mamil so bile v posluženju stanju in so jih tihotapci prenašali v zahodno Evropo, kjer so jih predelovali ali rafinirali in jih nato odpremljali čez Atlantik. Od leta 1968 pa so tihotapci začeli prenašati preko Bolgarije in Jugoslavije hašiš v prahu ali v obliki tablet. Hašiš v prahu je prihajal iz Turčije, v tabletah pa iz Libanona.

Ne glede na obliko, ali v prahu ali v obliki tablet, ohranja hašiš svoj po konoplji. Ta vonj sicer ni močan, toda tudi najlonka vrečica ga ne zadrži in posebej izvežani psi ga staknejo, tudi če je dobro «maskiran». Tihotapci si v zavoje mamil skrivajo tudi sadje ali kako drugo blago, ki ne neutralizira duha. Vendar pomaga to le za manjšo količino. Vse druge si tihotapci pomagajo z večjimi količinami.

Osnovno sredstvo za prevoz dragocenega prahu je avtomobil. Kakor pravijo čuvaji meje in cariniki, le redkokdaj tihotapec prevaža svoje blago z vlakom.

Na neki način je bilo leto 1970 rekordno leto pri tihotapljenju hašiša skozi Dimitrovgrad. Tega leta so obojnimi organi staknili kar 34 tihotapev in zaplenili 707 kg hašiša. Istega leta so na tem mejnem prehodu zaplenili tudi 57 kg morfina. Rekord v tihotapljenju je bil neki libanonski državljani, ki je skakal prethotapiti v svojem «amerikanci» kar 50 kg hašiša. Drugi v tem seznamu je bil neki

turški državljani, ki je prav tako v ameriškem vozilu skušal prethotapiti čez mejo 40 kg hašiša. Pri tem je zanimivo, da so tihotapci pravzaprav nekoliko naivni ali predrzni. Kadar gre čez mejo veliko in drago vozilo, postane lahko takoj sumljivo, če izkušeno carinikovo oko vidi nesoglasje med bogatim vozilom in preprostim, včasih skoraj bednim človekom za volanom. In tako pridejo pogosto na dan večje ali manjše količine mamil. Vrh tega so tihotapci čisto nerodni tudi v skrivanju. Bi-

stro oko carinika kaj kmalu opazi na vozilu kako spremembo, ki ga navede k temeljitejši preiskavi in tedaj pride na dan dvojno dno, dvojna streha, preurejene vrtnice itd., to se pravi umetni prostori, v katerih tihotapci skrivajo svoje dragoceno blago.

Najbolj pogosti tihotapci na tej meji so Libanonci in turški državljani, medtem ko so v vsem tem času ušli na tem mejnem prehodu le dva jugoslovanska državljana in še ta dva sta imela pri sebi le neznatno količino hašiša.

Umetni sateliti so opremljeni z različnimi fotografskimi aparati, ki sproti snemajo zemeljska področja, nad katerimi letijo. Na sliki posnetek področja Indije z višine 845 milj, ki so je posnеле kamere vesoljske ladje «Gemini 11» v septembru 1966. Ladjo sta vodila Conrad in Gordon. V ospredju del antene vesoljske ladje



Umetni sateliti so opremljeni z različnimi fotografskimi aparati, ki sproti snemajo zemeljska področja, nad katerimi letijo. Na sliki posnetek področja Indije z višine 845 milj, ki so je posnеле kamere vesoljske ladje «Gemini 11» v septembru 1966. Ladjo sta vodila Conrad in Gordon. V ospredju del antene vesoljske ladje

FILMI NA LJUBLJANSKI TV

Ta teden Lubitsch Dassin in Blasetti

Danes, v nedeljo, 23. januarja ob 18. uri je na sporedu italijanski film «Liola» («Liola», 1964) režiserja Alessandra Blasetti. Igrajo: Ugo Tognazzi, Giovanna Ralli, Piero Brasseur, Elisa Cegani, Umberto Spadaro. Film je posnet po enem izmed najzanimivejših in tudi manj običajnih del Luigija Pirandella. Režiser Blasetti je spreten obrtnik, ki je v dolgih letih delovanja dal italijanski kinematografiji precej pomembnih filmov (čeprav ni morda ustvaril nobene umetnine).

V torek, 25. januarja, ob 20.30 svetujemo ameriški film Ernesta Lubitscha «Parada ljubezni» («The Love Parade», 1929, italijanski naslov «Il principe consort»). Igrata pred nedavnim umrl Maurice Chevalier in Jeannette MacDonald. Lubitsch je režiser nemškega izvora, ki se je izkazal v briljantnih komedijah

(včasih pozetih po operah), ki preko živahnega dialoga in primerne scenografije prikazuje «rafinirano» življenje, v katerem prevladuje denar in spolnost. Med njegovimi najzanimivejšimi deli je «Ni nočka», ki je izšel leta 1939, ko so ga proizvedli kot vulgaren anti-komunistični film, a nam danes pove dosti več kot cel kup «revolucionarnih» filmov.

V petek, 28. t.n., ob 20.30 svetujemo grško-ameriški film režiserja Julesa Dassin «Nikoli v nedeljo» («Pote tin kyriaki — Never on Sunday — Jamais le dimanche», 1950, italijanski naslov «Moi di domenica»). Igrajo Melina Mercouri, Jules Dassin in Georges Fountas. Znan je glasbeni motiv tega filma. Dassin je režiser, ki je ustvaril marsikatero delo. Ta film je zanj neobičajen, zelo uspešna komedija (medtem ko je režiral po navadi dramatične filme). Iz nje izpade grenak zaključek, da intelektualci zgreši, ko hoče spremeniti svet.

SERGIJ GMEK

Stehali so Jupitra

MOSKVA, 22. — Sovjetska agencija Novosti je prinesla zanimivo vest, da je sovjetski strokovnjakom uspešno «stehati» planet Jupiter. Seveda se v tem ne govori o normalnem tehtanju, kakršnega razumemo v osnovnem smislu te besede. Praktično gre za neko fiktivno tehtnico in fiktivno tehtanje, pri čemer si strokovnjaki pomagajo s kometi in asteroidi kot indikatorji. Astronomi velikega sovjetskega astronomskega observatorija v Pulhovu blizu Moskve in njihovi kolegi z observatorija na Krimu so ugotovili, da je masa Jupitra 1047-krat manjša od mase Sonca in 316-krat večja od mase naše Zemlje.

Pri tem «tehtanju» so si pomagali namreč z asteroidi, to se pravi s tistimi «potepuhi vesolja», ki jih v njihovi poti zaneso proti temu ali onemu večjemu nebesnemu telesu. Če se upošteva njihova teža in koliko jih pritegne nase določeno nebesno telo, se morejo izračunati «dimenzije» nekega nebesnega telesa.

HOROSKOP

Veljaven od 23. do 29. januarja 1972

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Če se boste posvetili lotili dela, boste dosegli to, kar imate v načrtu. Vzdružite na delovnem mestu bo nekoliko razbano, neko razpoloženje se bo še bolj razvnelo, toda ob koncu se bo vse ugodilo. Ljubljena oseba vam bo pri vsem tem v oporo, kar vas bo sprosti tlažila. Z zdravjem se ne igrate.	RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Zvezde so vam naklonjene. Okolje ravno tako. Na vas je, ali boste vse te polvoljne okoliščine znali izkoristiti. Neko srečanje bi vas znalo v tem še spodbuditi. Nekoliko drugače pa bo v vaši družini ali v širši družini, kjer boste potisnjeni nekoliko ob stran. Krivda je vaša. Zdravje odlično.	TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Razmere, ki so se vam zdele lahke in povoljne, se bodo nekoliko zapletle. Šele proti koncu tedna se bo vsa stvar razčistila. Skušajte biti bolj razsodni glede nekaterih polovnih operacij. Prav tako ne bodite preveč zahtevni do osebe, ki jo imate radi. Z zdravjem je vse v redu, vendar se boste pomirili le po zdravniškem pregledu.	KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ubrali ste novo pot in mislili, da boste daleč prišli. Vrtnice na staro pot, ki je bolj gotova, pa čeprav včasih nekoliko bolj naporna. Potrebno bo braniti staro prijateljstvo in stare zveze. To vam bo uspelo le, če v svojih zahtevah in konceptih ne boste šli predaleč. Zdravje dobro, celo odlično.
BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Zvezde so vam le deloma naklonjene, zato boste morali zaviti roke. Na delu ali v službi boste uveljavili svoje načrte le, če jih boste temeljiteje obdelali. Nove izkušnje z novimi ljudmi. V ožji družbi, med prijatelji ali v najbližjem krogu bo prišlo do majhnih napetosti. Z zdravjem vse v redu.	LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Novosti in večje spremembe, skoki, celo padci. Vse to so značilnosti neuravnoteženega poslovanja, ki vas čaka v tem tednu. Nekaj krivde boste lahko pripisali komu drugemu, v glavnem pa je krivda vaša. Vaša krivda pa je tudi glede nerazumevanja v družini, kjer ste hoteli vsiliti svoje egocentrično stališče. Nervozna.	SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Zadnja doba je nekoliko spodkopala vaš finančni položaj. Preveč ste tvegali in sedaj bo treba delati pokoro. Ne bo lahko, toda druge poti ni. Na srečo se bo vse v kratkem izgladilo. Nekaj skrbi vam bodo dali domači zaradi svojih zahtev oziroma zaradi svoje omejenosti. Zdravje kar dobro.	VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Prijatelji in znanzi vas podpirajo, vi pa razmetavate s svojimi mislimi, kot da ste edini, ki kaj ve. Zapravili si boste zveze in naklonjenost in občeplili sami. Potlačila vas bo naklonjenost neke družbe, ki vam je že večkrat pokazala vse svoje prijateljstvo, vso svojo solidarnost. Zdravje kar dobro.
DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Le če boste znali pravočasno izvajati sklepe, boste uspeli v svojih načrtih. Če hočete izboljšati svoje poslovne odnose, ne bodite to v svojih pogledih. Tudi z manjšim toda gotovim dobičkom se moramo včasih zadovoljiti. Prav tako se lahko zadovoljimo tudi le s prijateljstvom. Malo glavobola.	DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Izogibajte se sporom in polemikam in držite se izključno dejstev. Nekdo ima vse karte v rokah, da vas spodnese. Skušajte raje najti pot k sodelovanju z ljudmi, ki niso preveč ambiciozni in le o sebi preveč zainteresirani. Za moralno pomoč se v težavah zatekajte k resničnim prijateljem in ne, med priložnostne znanke. Motnje v prebavi ali prehladi.	STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Razmere, v katerih ste se znašli, vam niso pogodu. Drugi bi pa bil srečen, ko bi vsaj v takšnih mogel obstati. Iz tega sledi, da je ocenjevanje stanja hudo osebna zadeva. To naj vam bo merilo v ocenjevanju vašega stanja. To pa je tudi razlog, da v družini nekaj ne gre. Preveč ste zahtevni. In tudi nervozni.	RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Skušajte spraviti svoje načrte pod steklo, dokler je čas. Nekoliko ste se zaleteli in sedaj bi bilo treba plačati račun, ki ga ne zmorete. Drugič bodite bolj previdni in ne rinite na področja, koder vam drsi. Dobili boste obisk, pošto ali vest, ki vas bo spravila v dobro voljo. Zdravje zelo dobro, vendar ne pretiravajte.

TONE SVETINA

UKANA

292.

TRETJA KNJIGA

Od dima, prahu in kiselkastega duha po krvi je Bliska ščegotalo v grlu. Eksplozije partopovih min so bile tako silovite, da so odkrivala stebre bunkerjev in rušile stene. Divizijski komandant je pozval Nemce naj se vdajo. V odgovor so zadržale streljane. Pemc je prekinjal. Za oba topova, ki bi ju zdaj najbolj potrebovali, je zmanjkalo streliva. Ali naj zavzamemo utrdbe z golimi rokami?

Vodje napadalnih skupin in minirji so se tudi že pridružili, da gre razstrelivo h koncu. Divizijski štab je preudaril, da so prešibki za splošen napad. Čeprav so že zavzeli nekaj utrdb, so se Nemci držali v prizemnih bunkerjih, povezanih z rovi. Nemcem ni preostalo nič drugega, kot boriti se do poslednjega naboja. Municijske pa so imele na kupe in so iz nevidnih lin z gostim mitraljejskim ognjem onemogočali dostop k ruševinam.

20

Bobnenje v Seiški dolini je Nemcem razžiralo živce. V štabu Gorenjskega vojnega področja je bil položaj popolnoma nejasen. V jutranjem mraku se je pripeljal v Skofjo Loko poveljnik, polkovnik Kosterbeck. Poročnik Bönke ga ni bil prav nič vesel. Vse njegove izvidnice so partizani po dnevi obstreljevali in zavrnili. Prišla so poročila, da so na vseh prehodih hribovja zasede.

Sestali so se v štabu, od koder je polkovnik poklical majorja Wolfa. Dobil je kratek odgovor, da gestapo ne ve nič in naj ukrepa, kot se jim zdi primerno.

Poročnik Bönke se je bal, da mu bodo dodelili spet posebno nalogo, da udari napadalca v hrbet, kot pred letom dni. Močje je poslušal kabinetsko strategijo tistih, ki jim ne bo treba naprej. Sprva je prevladovalo mnenje, da je to sleplni napad, s katerim jih hoče sovražnik zvesti na plano in jim prizadejati občutne žrtve. Ko pa bobnenje topov le ni prenehalo, so si bili edini, da gre tokrat v Železnih zares.

Poročnik Bönke se je skoraj razpohčil od jeze, ko so predlagali njegovo četo za predhodnico, ki naj najde vrzel med partizanskimi položaji. Prepričan je bil, da bi se ga zdaj, ko je skazen, radi čimprej znebili. Čeprav je včasih izvrševal povelja s slepo pokornostjo in ponosno, se je zdaj uprl. Potegnil se je za svoje močje, ki so jih dolgo vzgajali za izvidnike in ni, da bi jih izpostavili skritim mitraljezom kot tarče na strelišču.

«Dovolite mi pripombo», je zaprosil poveljnika. Stopil je k oknu in pokazal z roko na gozdni greben, ki se je vleklo od soteske proti Jelovici. Gozd so požigali zaselki in čistine, strmo visela polja in senožeti. «Nisem za to, da prodiramo po levem pobočju namesto po soteski. Povsod tam nas gotovo pričakujejo...»

«Kaj predlagate kot poznavalec razmer v tem hribovju?» mu je poveljnik segel v besedo.

«Predlagam zvijačo. Prebijmo zaporo na najnevarnejšem mestu: na Križni gori. Preoblecimo četo domobrancev v partizanske uniforme. Spustili jih bodo v vas. Po kratkem boju iz bližine in s pomočjo naših enot, ki bodo nastopile za domobranci, bo nastala dovolj široka vrzel.»

Nikogar ni bilo, ki bi oporekal. Naj se zgodi kar koli — žrtve bodo imele beli, kar je prav.

Naglo so sestavili napadalni odred šeststo mož s tremi minometalci in dvema gorskima topovima. Medtem se je zdanilo. Sončni svet je posrebril planjave na Križni gori.

Polkovnik je vzel artilerijski daljnogled in ga usmeril med hiše.

«Glej jih, hudiče, sprehajajo se po grebeni!» Poročnik Bönke, od tod bom spremljal vaš horuk. Odgovorni ste, da beli vdrejo v vas. Če bodo oklevali, jih potipajte od zadaj. Vas pa požgite, da se bo ta svojat odvalila gledati nam v lonec.»

Poročnik Bönke je pregledal naprej svojo četo. Odkar so mu bili partizani skazili lice, so se vojaki bolj bali njegovih izbruhov jeze kot sovražnika. Zahteval je brezpogojno poslušnost. Potem ko je na njegovih prsih zablestel železni križec I. reda, je poskrbel, da niso več toliko tvegali kot včasih. Naprej je pošiljal druge. Tokrat je bila njegova žrtve četa, ki jo je vodil podporočnik Škrjanc.

Njegovi domobranci so bili že pripravljeni, vsi v partizanskih oblekah, podporočnik Škrjanc pa z oznakami komandirja na rokavu.

«V lepo kako ste nas spravili», je očital poročniku Bönkeju. Večkrat sta skupaj pila, hajkala vosovce in terence. Škrjanc je seznanil Bönkeja tudi z dekleti, s katerimi sta se včasih na njihovih domovih zabavala po cele noči.

Bönke se je naredil jeznega. «Uspeh vam je zagotovljen, če boste količkaj odločni. Prišli boste prav do njih. Preden bodo spoznali, kaj ste, jih boste pobili vse od kraja. Kar pa jih bo ostalo, jih bom pomlatil jaz, ki vam bom tik za petami. Zato sem vam dodelil dosti avtomatov.»

Sredi dopoldneva, ko so se oglašali na vsej širini fronte sem in tja že mitraljezi, se je dolga kolona vzpenjala proti Križni gori. V dolini se je belilo mesto, tik za njim se je dvigal hrib Kamnitnik, kjer sta se urili dve četi gorskih lovcov in streljali z manevrsko municijo, da bi tako pritegnili nase pozornost zased in ustvarili vtis, da ne bo napada.

Do gozda pod vasjo sta poročnik Bönke in podporočnik Škrjanc hodila skupaj, v gozdiču pa so Nemci obstali, domobranci pa so odšli naprej. Levo nad njimi se je nad sotesko dvigala iz zelenja osamljena cerkva, od katere se

je vleklo gozdnat greben, preprečen s čistinami, vse do planot, kjer je med sadnim drevjem dremala vasica.

Poročnik Bönke se je naslanjal na drevo in z daljnogledom spremljal kolono. V soncu so se iskriale snežne planjave, ki jih je vse do prvih hribov rezal kolovoz. Bili so že prav blizu vasi, skoraj pri njej — vsaj zdelo se mu je tako. Prepričan je bil, da se bo ukana posrečila. Na nedotaknjenih plasteh snega je zvenela tišina v nevarni opojnosti.

21

Hiše na Križni gori so vsele kakor ptičja gnezda nad dolino, ki se je vsa iskrila v soncu. Tu se je začel napad, ki je zased Primožvega voda.

Vojko je sedel na kupu slame in bral Leninovo razpravo «Država in revolucija». V zadnjem času se je precej ukvarjal s predstavami o bodoči družbi, za katero so prevladali kri, stradal in se dan in noč potikali po gozdovih. Kdaj pa kdaj se je ozrl k Primožu, ki je sedel na drugem koncu kupa in pisal dnevnik. Na zgornjem podu skednja pa sta ležala Primožev pomočnik in mladi Travnikar. Ta je z Vojkovim daljnogledom opazoval pot iz doline in vse druge dohode do vasi. Poleg njega je ležal ob križastih mah žarec, iz katerega se je vlekel nabojni pas s sto naboji ob njem pa sta bila še en pas in rezervna cev.

Na nebu je viselo bleščeče sonce kot meč nad glavno obsojenca. Kamorkoli je segalo oko, se je razprostiralo gorovje, prekrito s sveže zapadlim snegom. Obe noči, ko je divjal napad, so kopali in kamuflirali položaje. Bati so se nemškega topništva in niso varčevali z močmi. Skopali so mnogo rezervnih in slepih luknj. Pred seboj so imeli mesto in nemško posadko dva tisoč mož, za hrbtom pa Orlova.

Proti jutru je Orlov pregledoval položaje. Bil je še kar zadovoljen. Kljub temu jim je v mraku, ko so bili zbrani ob Nandetovem kotlu, zagrozil: «Naj vam ne pride na misel, da bi se umaknili, preden ukažem. Postreli bom vsa

ATLETIKA

KROS «5 MLINOV»

Danes evropska elita v San Vittore Olona

Velik praznik krosa se obeta danes vsem ljubiteljem atletike. 40. izvedba znamenitega krosa «5 mlinov» v kraju S. Vittore Olona pri Milanu se obeta kot pravo evropsko prvenstvo. Spretni organizatorji so na start privabili smetano evropskega dolgoročnega v tuji priznane tekače iz Afrike in Amerike.

Lani je bil tek stvar Kenija Kipčoga Keina in Jugoslavan Daneta Korice, zmagovalci Jugoslavan da bo imel letos nedvomno več kakovostnih nasprotnikov.

Iz Afrike bo prišel Temu, zmagovalca tega krosa že v letu 1970, sicer pa nosilec zlate kolajne v teku na 10.000 m iz Mehike, Kenijski tekač bi letos ne smel biti prenesen nasprotnik trenutno bolj pripravljenim Evropejcem. Kot glavni favoriti je treba upoštevati angleškega čudaka Bedforda, ki je pravi specialist na blatnih prago in zmagovalca zgodovinskega teka na 10.000 m v Helsinkih avgusta lani. S Korico, Vaitanenom in Bedfordom se torej ponuja ponovitev tistega teka iz zadnjega evropskega prvenstva, katerega večina častnikov in ljubiteljev sporta označuje kot največji sportski dogodek lanskega leta.

V članski konkurenci ostanja teka se dva evropska prvaka in sicer Francoz Villain, ki je minister teka čez zapreke, ter Italijan Arese, prvaka na 1500 metrov.

Poleg članov bodo tekli še mladinci in ženske. Slednje bodo morale preteči 2200 metrov. Med prijavljenimi so tudi Paola Pigni, bivša svetovna rekorderka na 1500 metrov, druga odlična italijanska srednjeproglašica evropskega merila Donata Govoni in zelo lepa Angležinja Ridley. Nastopila bo tudi znamenita Colette Besson in druga modna Angležinja Carey.

K. B.

NOGOMET

Znani brazilski nogometaš Pele bo igral tudi v Jugoslaviji. S svojimi klubom Santosom bo namreč 27. gostoval v Splitu, kjer bo nastopil proti Hajduku.

ATLETIKA

Francoski časopis L'Equipe je proglašal za najboljšega atleta na svetu v pretekli sezoni Amerikanca Pata Matzforda, ki je postavil nov svetovni rekord v skoku v višino. Drugo mesto je na lestevici dobil evropski prvak na dolgih progih Finca Vaitanen.

Med ženskami je bila najboljša skakalka v višino Avstrijka Gusebauerjeva, ki pa je na skupni lestevici zasedla šele osmo mesto.

NA SMUČARSKIH TEKMAH NA LOKVAH

Rekordno število mladih smučarjev

V organizaciji SK Nova Gorica in Občinske zveze za telesno kulturo, so bile v preteklem tednu na Lokvah smučarske tekme (ki so štejele za kategorizacijo) za naše najmlajše, to je za pionirje in mladince. Tokrat je imel prireditelj srečo, ko je priredil tekme, saj se je kljub izredno nizkemu vremenu, prijavilo kar 180 mladih smučarjev iz Slovenije. Po pričakovanju so največ uspeha imeli smučarji iz Ljubljane, Skofje Loke, Jesenice in Nove Gorice ter Novega mesta. Predvsem je razveselil naspredek mladih novorazpisanih smučarjev, ki so dosegli nekaj zelo lepih rezultatov, nikakor pa ne smemo pozabiti na brata Franka, Jurca in Mladena ki sta zmagala vsak v svoji kategoriji, in Nakrstove, ki je prav tako zmagala.

To tekmovalno je ponovno dokazalo, da imamo v Sloveniji nekatere



Nogometni sodnik Aldo Persolja ob priliki srečanja med slovenskimi reprezentancama Trsta in Gorice lani 13. julija v Sovodnjah. Ob strani sta kapetana obeh enastev, Mikuš iz Trsta in Gergolet iz Gorice (Foto: M. Kuzmin)

NAMIZNI TENIS

TRŽAŠKI POKAL

Sokol - Julia B 6:0

V zadnji tekmi moškega kvalifikacijskega namiznoteniskega tekmovanja je Sokol že drugič premagal Julia B s čistim izidom 6:0. S to zmago so si Nabrežinci zagotovili prvo mesto v svoji skupini in so tako zdaj pripuščeni v finalno skupino, katero sestavljajo štiri ekipe.

Ta tekma ni prinesla nobenega presenečenja. Kljub temu, da je Sokol igral na sedežu Julie in brez svojega standardnega igralca Ukmarja, je srečanje gladko osvojil. Vsi naši tekmovalci so igrali dobro, pa čeprav so bili nasprotniki precej slabši. Edino Fabjan je bil nekoliko povprečen. Verjetno je bil v mislih že na precej bolj zahtevnih kvalifikacijah za A ligo. Zato je igral le na zmago, a se pri tem ni preveč potrudil.

Naračunljiv Nevo Radović, ki je nadomeščal Ukmarja, je igral prav dobro ter je premagal Petagno (na lestevici 3/4, kot Radović) v treh setih.

Zdaj čakajo našo ekipo zahtevnejši

Postavi obeh ekip:
SOKOL: Robert Milič (3 NC), Just Fabjan (3/2), Adrian Tavcar (3/3), Nevo Radović (3/4).

JULIA B: D'Aiuto (3 NC), Faraguna (3 NC), Petagna (3/4), Cafagna (3/5).

IZIDI:
Milič - D'Aiuto 2:0 (17, 17)
Radović - Petagna 2:1 (17, -16, 15)
Fabjan in Milič - D'Aiuto in Faraguna 2:1 (12, -19, 12)
Fabjan - Faraguna 2:0 (16, 18)
Tavcar - Cafagna 2:0 (16, 14)
Radović in Tavcar - Petagna in Cafagna 2:0 (16, 11)
Končni izidi: Sokol - Julia B 6:0.

NOGOMET DANES

ALIGA

15. kolo

CAGLIARI - MANTOVA
Motta
CATANZARO - MILAN
Aurelio Angonese
FIORENTINA - SAMPDORIA
Gialluzzi
INTERNAZIONALE - VARESE
Bronzoni
LANEROSI V. - JUVENTUS
Giunti
NAPOLI - ATALANTA
Bernardis
TORINO - BOLOGNA
Gussoni
H. VERONA - ROMA
Porcelli

BLIGA

18. kolo

AREZZO - MONZA
Lattanzi
BARI - MODENA
Serafini
CESENA - PALERMO
Monti

POGOVOR Z NOGOMETNIM SODNIKOM ALDOM PERSOLJO IZ SOVODENJ

Vloga sodnika je težavna, a lepa

V našem listu pišemo vsak dan o športnikih, o tekmovalcih, ki se udeležujejo na najrazličnejših področjih, od smučanja do nogometa, od odbojke do namiznega tenisa, od plavanja do košarke. Malokrat pa smo pisali o športnih sodnikih, o tistih, ki jih gledamo od neledah na nogometnih igriščih, ali pa o njih vrstnikih, ki v dresu z drugačno barvo sodijo na drugačnih igriščih.

Nogometni sodniki se v naših kronikah spominjajo le z malenkostno označbo in če je v kroniki kaj o njih napisanega je to običajno kritika. Tudi gledalci raje gledajo nogometaše kako se na igrišču potujejo za žogo in nezadovoljni žvižgajo in protestirajo, ko sodnikov žvižg ustavi njihovega ljubitelja, ki drvi z žogo proti nasprotnikovim vratom. Tudi se vrste gledalcev kar na lepem prebude in ubodi sodnik mora poslušati najrazličnejše očitke.

Taki smo pač, vedno moramo dobiti nekoga, da na njega zvrnemo svoje nezadovoljstvo.

Med slovensko mladino pa nimamo samo nogometašev, košarkarjev, smučarjev, imamo tudi sodnike. Prav je, da o enem od njih spregovorimo danes, Aldo Persolja je doma iz Sovodnj, ima 27 let in je edini slovenski sodnik na Gorškem. Na tem športnem področju se udeležuje že polnih sedem let. Preden se je odločil za ta «poklica» na športnem področju je tudi on, kot vsa sovodenjska mladež, bral žogo in nekaj let igral v domači enastevici.

Ko se je poslovlil od aktivnega nogometa je hotel ostati blizu temu športu in se je zato odločil, da bo sodil svojim prejšnjim nogometnim tovarišem. Do te odločitve je prišel ker je menil, da bo na ta način ostal še precej časa na športnem igrišču. Sodniki namreč zdržijo na igrišču tudi do 45. leta starosti, nogometaši pa ne pridejo tako daleč.

Naš Persolja je zaposlen na železnici, «šofira» vlake na področju treh Benečij, svoje delo pa je uredil tako, da je ob nedeljah popoldne, ko se na nogometnih igriščih igrajo prvenstvene tekme, vedno zaposlen s piščalko v rokah.

Začetni poskusni dobi je postal pred časom sodnik kategorije «promocijske». To se pravi, da danes lahko sodi tekme v katerih igrajo ekipe kot je n. pr. Pro Gorizia. To je zelo lep uspeh za našega rojaka, ki je v svoji dodatni «poklic» vložil vsa svoja marljivost in znanje. Lani jeseni je sodil igralcem zanj doslej najvišje kategorije v Veroni, je sodil tekmi v kateri so igrali rezervni igralci (A lige), Verone in Mantove. Če bo v prihodnjih mese-

SNEŽNE RAZMERE

Lokve	35 cm
Črni vrh	55 cm
Livek	50 - 70 cm
Vojsko	128 cm
Logatec	60 cm
Zaplana	60 cm
Bovec	37 cm
Ljubljana	28 cm
Jezerko	70 cm
Ljubelj	90 cm
Zelenica	160 cm
Kranjska gora	85 cm
Velika planina	90 cm
Krvavec	75 cm
Vogel	185 cm
Bohinj	130 cm
Komna	165 cm
Golte	90 cm
Trbiž	80 cm
Zabnice	80 cm
Višarje	180 cm
Neveško sedlo	150 cm
Sappada	60 - 160 cm
Ravascletto	50 cm
Marmolada	290 cm
Corina	65 - 140 cm
Auronzo	40 - 150 cm
Nevegal	40 - 130 cm

DRUGE ŠPORTNE VESTI

NA 8. STRANI

KOŠARKA

PO KRIVDI FIP

Slaba organizacija mladinskih prvenstev

Mladinska košarkarska prvenstva so v polnem teku, žal pa so tudi v veliki krizi, a ne zaradi priliva mladine, tudi ne zaradi navdušenja na igriščih, temveč zaradi izredno slabe organizacije košarkarske zveze. Ta polaga premalo pozornosti na mladinsko košarko in to iz enostavnega razloga, ker v mladinski košarki ni krogi denar, ki je glavna gonila sila vseh višjih prvenstev. Vzemimo navaden primer. Kaj bi se zgodilo, če bi se sodnika ne predstavila na igrišču, na primer med tekmo Simmenthal - Ignis. Košarkarska javnost bi se enostavno zgrozila. V mladinskih pripravih pa je pomanjkanje sodnikov na dnevnem redu.

Kaj pa organizacija sama? Katastrofalno! Večkrat človek sploh ne ve, kdaj mora igrati, kdaj se bo začelo srečanje. Primer: sobotni večer. Zveza pošlje trenerju brzojavko, da se bo prvenstvo dekav začelo drugo jutro. Na sporedu je tekma že ob 8. uri. Kaj napraviti? Treba je obvestiti vse igralce. Ili na njihove domove, tega ni doma, oni je odpotovali na sneg. Skratka težave. Drugo jutro, ko si iz izrednimi težavami spravil sedem ali osem igralcev na igrišče in se košarkarji nestropno ogrevajo, pa ni sodnikov od nikoder. Vtrajajo le zaradi ljubosti do svojih mladih igralcev, do košarke.

Iz tega je jasno razvidno, kako je mladinska košarka zanemarjena. In zanemarjeno je tudi letošnje prvenstvo dekav, ki bi se moralo začeti že pred tednom, začelo pa se bo pravzaprav jutri.

V petek je bila namreč seja, ki ji je predsedoval Urria, predstavnik FIP. Na tej seji so ugotovili (še sedaj), da je prvenstvo v veliki zamudi. Treba bo igrati tudi med tednom. Zakaj pa niso pravosodno pročili vseh možnosti? To pa ni prvič. Vsako leto pride do teh težav.

V prvenstvu dekav je 13 ekip, ki so jih razdelili po štiri v vsako skupino.

POLET IGRA V A SKUPINI:

Lloyd Adriatico
Pallacanestro SABA
Polet
Libertas

NOGOMET

Pustni mladinski nogometni turnir

Od 4. do 14. februarja v Toskani

V začetku februarja so v Viareggu in drugih mestih Toskane izredno zanimiv nogometni turnir za mladinska moštva za 24. pustni pokal. Turnir je že nekaj let na zelo visoki tehnični in predstavniki ravni, saj so nastopila na njem vsa mladinska moštva najbolj znanih evropskih nogometnih klubov. Letos bodo igrali tudi nogometaši iz Argentine in sicer od kluba Boca Juniors iz Buenos Airesa.

Tuje predstavništvo bo sestavljeno še iz beograjskega Partizana, Benfice iz Lizbone, prške Dukle, Ujpest Dosze iz Budimpešte, Crystal Palace iz Londona, Standarda iz Liege in CSKA iz Sofije.

Osem bo tudi italijanskih enastev. Igrala bodo mladinska moštva Fiorentina, Lazio, Atalanta, Napoli, Milano, Roma, Torino in Interja. Na lanskega turnirja je zmagal prav Inter.

K. B.

ŠE 11 DNI DO



Stališča nasprotnih taborov v smučarski vojni so se nekoliko razčistila in čeprav se še ne ve kakšna bo usoda smučarjev «amaterjev», gleda, da je stari Brundage nekoliko popustil. Nedvomno je porazenec «diplomatske akcije» predsednik francoske smučarske zveze Martell, ki se je na vse kriplje trudil, da bi strnil okoli sebe vse alpske velesliske, bojkotiral igre in priredil svetovno prvenstvo v Pra Loupu v Franciji. Švica, Avstrija, Italija in Zahodna Nemčija pa niso hotele zavzeti skrajnega stališča in do sestanka, ki bi moral biti v četrtek v Zürichu niti ni prišlo.

Brundage je izjavil, da sam ne more izključiti mikogar in da bo ta problem na dnevnem redu zasedanja mednarodnega odbora, ki bo neposredno pred igrami v Sapporu, ko bodo tam že vsi najboljši smučarji. To menda dovolj jasno dokazuje, da so tako Japonci, kot tudi zahodni Nemci (gostitelji letnih iger) zapuščeni svetovni umirjenosti, da bi rešili igrice. Ko bodo že vsi v Sapporu, v prazničnem vzdušju nihče ne bo imel več poguma sprožiti vojne.

Potrdilo, da je do nekega trajnega sporazuma res prišlo, je tudi v dejstvu, da so na zadnjem tekmovalju v Grindelwaldu dekleta ponovno nosila startne številke s «pre-povedanim» reklamnim napisom «E-vian», katerega so moški nekaj dni prej v Kitzbühlu po prvem dnevu na hitro opustili.

Kje je trenutno olimpijski ogenj?

Je že na otoku Hokkaido. Prispel je po morju iz Aomoriya v Hakodate v četrtek. Prvi so štajeto razdelili na tri dele. Nato je ostal v Hakodatu, druga dva pa sta z letalom odšla v mesto Kuširo na vzhodnem delu otoka, kjer je ostal drugi del, medtem ko bodo tretjega (vedno z letalom) prenesli v mesto Wakkanai na severni obali Hokkaida.

Jutri bodo tri štajete etape pot proti Sapporu. Naslednje etape bodo mesta Matsumae (iz Hakodate), Nemuro (iz Kušira) in Otonopu (iz Wakkanaija).

V Sapporu bo olimpijski ogenj iz vseh treh strani prispel istočasno dne 29. januarja. Do otvoritve iger ga bodo hamili na županstvu Sappora.

V Inzellu v Zahodni Nemčiji se je komaj končalo evropsko prvenstvo v hitrostnem drsanju za ženske. V štirih panogah so sovjetske drsalke osvojile od 12 možnih kar 9 kolajen, zmaga v kombinaciji pa jim je ušla. Sovjetinje so se namreč izkazale kot specializirane tekmovalke za posamezne proge. Nizozemka Keulen pa je z eno samo posamezno zmago prišla tudi do končne zmage in do uvoznega svetovnega rekorda.

Najuspešnejša je bila z dvema prvimi mestoma 24-letna Ljudmila Titova. Z večjo vzdržljivostjo na najdaljši progi 3000 metrov bi zanesljivo odnesla tudi prvo mesto v kombinaciji.

500 m Titova (SZ) 43"27
1000 m Titova (SZ) 1'28"81
1500 m Kuelen (Nizozemska) 2'16"67
3000 m Statkevich (SZ) 4'48"83

Letošnja sezona je bila za alpske smučarje dokaj žalostna. Večinoma zaradi pomanjkanja snega so se zgodile že tri težke nesreče, ki so terjale tri zane žrtve vse potencialne zlate kolajne. Kot pred se je ponesrečila v Mariboru mlada Francoska Rouvier v Badgasteinu si je nato na dveh mestih nogo zlomila Patrick Russel (Francija), kot zadnja pa je upe za olimpijsko zlato pokopala še 18-letna Kanadčanka Betsy Clifford, ki si je prstavo dvokrat zlomila nogo na treningu v Grindelwaldu.

K. B.

bi bodo zapustili položaje. Ne maram, da bi se zavoljo nas izjalovili divjijski napad, tudi če vsi crknemo.»

Vedeli so, da misli resno in da je tako nevaren kot Nemci.

Prvi dan je minil v spokojnem miru. Po cesti so hrumele kamioni in tanki, Nemcev pa ni bilo na spregled. Dodeli so presenečenje. Ko je bilo planjavo Sorskega polja rezal tovorni vlak, so se v sinjini neba zalesketala tri letala. Nizko so zdrsnila prek njihovega grebena. Na krilih so opazili rdeče zvezde. «Titovi» so jim prišli na pomoč z baz onstran Jadrana. Kot tri grabežljive ptice, ki napadajo kačo, so obletavali vlak in ga obstreljevali, dokler ni lokomotiva zavozila čez nasip in se je nad vlakom dvignil črn dim s plameni. Ljudje so kot zbežane mravljice begali okoli razbitin.

Prepričani, da Nemcev ne bo, so se ukvarjali vsak s svojimi mislimi. Primož si je kdaj pa kdaj segel z roko v lase in si z njo potegnil čez čelo, kot bi pomagal porodu vznemirljivih misli. Z grebena so se videla rebra s Travnkarjevo domačijo. Bil je vznemirljen. Blisk mu je bil sploščil, da ime zanj in tovariša takoj po napadu pripravljen podvig. Zato je računal, da se bodo oglašili tudi pri Travnkarju in da bo spet videl Ano. Ves vznemirjen je bil od napetega pričakovanja. Z lepo, drobno pisavo je pisal v svoj raznočni dnevnik:

«Nikoli ni za nobeno ceno se ne bi odrekel čaru pričakovanja. To je omamno in vznemirljivo čustvo. Napolni te s tesnobno napetostjo in radovednim uganjanjem. Fantazija dobiva krila. Kaj vse se lahko zgodi v svetu nešteti možnosti.

Ce je bodočnost odvisna že samo od dveh, nikoli ne veš, kakšna bo. Življenje je zanimivo že zato, ker nam je nemehno zastrto. Največji užitek pa je odkrivanje zastrti stvari in predvidevanje.

Kaj je potem stvarnost? V bodočnosti je največkrat znikanje predvidevanja. To pomeni, da je človek nemogoč. Predvidevanje pa je uganjanje toka stvari. Čim bolj je bo-

dočnost odvisna od mnogih silnic, tem bolj je neznana. Kdo ve, koliko je odvisna od ciljev in koliko od izhodišč? To se pravi, da človek, kadar stremi naprej, ne sme pozabiti na vzrok in ne na posledice. Tudi iz različnih izhodišč lahko dosežemo isti cilj, ker drži k njemu mnogo poti. Nisem za to, da bi prihajali k ciljem samo po eni poti.

Malo se je zamislil, kot bi se bila ni njegovih misli pretrgala. Potem pa je zadnji stavek dvakrat podčrtal. «Bojim se razočaranja. Razkrija mi voljo. To je čustvo poraza, ki ni za nas, ki hočemo zmagovati. Razočaranje je posledica nestvarnega predvidevanja in iluzij; prevelikih upov ob premajhnih možnostih; prevelikih želja za prešibko voljo.

Čutim, da se mi težnja za bojem krepi. Čim teže premagam stvari, tem večje je zadovoljstvo. Rad predvidevam in gledam, kako se uresničuje sen. Hudo pa je motiti se. Upam, da se o stvarih, ki o njih razmišljam, ne bom preveč zmotil.

Obsojeni smo na večno iskanje. Gorje tistim, ki tavajo izgubljeni. Umetnost življenja je sprizniti se z resnico, ki je zastrta vsem in noče tvegati, da bi jo iskali in odkrivali. Vedno leži nekje na dnu. Malo besed je potrebno samo tam, kjer je kaj vsebine.

Kdo ve, zakaj se rad vdam iluzijam, celo takrat, kadar smo vsi do kolena v blatu in krvi? Čemu rad gledam potujoče oblake, razpenjene vode, rosnost cvetja, žerjavico ognja, kristal snega? Čemu se ukvarjam s seboj, ko imajo vsi toliko opravka z drugimi? Ne vem, ali je to koristno. Vsekakor je to iluzija. Most v prihodnost. Brv čez vodo reke sedanosti, na obrežje prihodnjega.

Hočem in moram razviti v sebi neuklonljivo voljo, prestat vse, tvegati, ustvarjati, rasti in boriti se. Kaj je volja? Volja je most nad praznino, kjer se iz želje spočenja dejanje. Tam, kjer nič ni, da ustvari nekaj. Tam, kjer nekaj je, da uniči. Počenjal bom tudi zlo, zato, da bo nekdo zagospodoval dobro. Nekaj hočem napraviti iz sebe. Čim bolj me bodo tlačili, zasmehovali ali celo prezirali, tem više

se bom povzpeli, tem bolj bom raste. Navzven se bom zapiral, znotraj raste. Otrdel bom v svoje jedro. Roditi se hočem z vsakim sončnim vzhodom znova. In z zahodom sonca želim umreti. Roditi se hočem z nočjo in se z dnem razbliniti. V enem samem življenju hočem živeti tisoč življenj. Zgoreti hočem v ognju življenja, nikogar pa ne razpasti, še manj pa zginiti, kar je usojeno mnogim.

Ljudje smo na svetu zato, da stezamo roke v svet nekončnosti. Želim si, da bi se moja misel spojila z reko večnosti. Da bi moja misel okamenela. In ostala kot sled travne bilke, pisane školjke, kosti ptice ali rib spreminjenih v kamenje.

Razočaranje se bojim bolj kakor smrti. Prav sedaj se ga bojim, ko sem njej zaplodi otroka, nov sen življenja. Upam, da ne bom razočaran. Ne vem pa, zakaj se vsak dan bolj bojim za življenje. Za smrt mora biti človek močan. Ko se je nadejal najmanj, ti nadene zanko okoli vratu. Smrt je edina pravica za vse ljudi, ker nam je vsem neizpodbitno usojena. Vse, kar se zgodi med rojstvom in smrtjo, je beg, je iskanje z vnaprej znanim izidom. Pot z neznanimi obali v neznane pokrajine. Stvarnost je največkrat zanikanje takega predvidevanja. Tudi s tem se je treba sprijazniti. Polskati je treba pot, ki je res tvoja in nikogar drugega. Odmekniti se od drugih pomeni, najti sebe. Najti sebe pomeni, znati vezati se tudi z drugimi. V čem je usoda sveta? V svobodi človeka? Je sreča v boju? Zmaga v zapušanju? Lepota v hrepenenju? Velikina pa v tem, da človek na meji smrti preraste sam sebe?

Ko je napisal te misli, je nenadoma začutil, da postaja prazen. Se enkrat je prelete napisano, kot bi preudarjal vrednost nekaterih misli, ki jih je kot smrtne zadnjak mesecev skušal strniti v celoto. Potem se je zazri proti Jelovici in preplavilo so ga želje po Ani. Njegova ljubezen je dobivala novo vsebino. Po kratkem presledku je napisal: «Ljubezen je zblaznjevanje dveh v eno samo hotenje, ki traja večnih samo trenutke vseh pa življenja. V mislih in čustvih je prelete, kar sta doživela v radnjem času.

«Dokler ne poznaš usodine dna, so ti tudi višnje tuje. Če ne poznaš prosojnih plasti daljav, ti ni do bližnje. Živeti pomeni zblaznjevanje stvari, ki so si včasih tudi zelo oddaljene. Ljubezen je najvišje združevanje. Lepo je spajati dva različna sveta v novo celoto; tudi smrt je združevanje, pravzaprav le vrnitev v izhodišče.

Poklical je Volkjo in mu prebral, kar je napisal. Ni bil še gotov, ko se je s podo oglašil Travnkarjev: «Fantje, kolona!», «Kakšna kolona?», je vprašal Volkjo. «Menda se partizani!», «Z katere smeri?», «Z desnega boka! Naravnost na nas gredo!»,

Volkjo in Primož sta hladnokrvno pospravila papirje v torbico in splezala po lestvi k mitraljezu. «Daj daljnogled!» je ukazal Volkjo in se sam total opazovanja, medtem ko je Primož legel k mitraljezu.

Iz gozda se je vlekla kolona kot lena kača. Našel je štirideset mož. Hodili so v razmiku nekaj metrov, mirno in utrujeno. Puške so jim visele čez ramena na razne načine, bili so pisano oblečeni, nekateri so imeli rdeče rute okoli vratu, sprednji so bili oboroženi z italijanskimi brozastrelkami.

«Od kod partizani?» ga je preblislilo. «Prehitro bodo tu, da bi poslal po Oriova...» Na levem boku onkraj soteske so imeli Gradnikovo brigado, toda malo je bilo verjetno, da bi sredi belega dne zapustila položaje.

Kolona se je bližala vasi v mrtvem kotu pod zasedami, ki jih je imel Sali pri cerkvi. Volkjo se še ni odločil. Spomnil se je v krdijskem kotu, ko so varovali brigadni štab, približala njihovim položajem kolona ruskega bataljona, ki je bil ves v nemških uniformah. Rusi so prišli z nemške strani. Instinkt mu ni pustil, da bi streljal nanje. Samo brigadni štab je obvestil; tam je nastala zmeda, vse je drlo na položaje.

(Nadaljevanje sledi)

ČRNSKI BOJKOT PEARCEOVE KOMISIJE

Spopad v Rodeziji: štirinajst mrtvih

Tudi v Angliji se zavedajo, da sporazum s Smithom sloni na trhljnih nogah

SALISBURY, 22. — Do sedaj je v Rodeziji izgubilo življenje 14 ljudi. Smrtne žrtve so posledica silnih nemirov, ki trajajo že več dni. Štirinajst žrtv teh nemirov je neki mrtvi, ki je bil ranjen prejšnjo sredo zvečer v Hararju, salisburyskem predmestju. Vsega skupaj so nastali 49 ranjenec, od katerih so mnogi še v bolnišnicah.

Najhujši neredi so se odigrali pred dnevi v Umtaliu, kjer so za beležili osem mrtvih ter 14 ranjenih. Smithova vlada je ukazala strogo pripravljenost vseh policijskih in varnostnih sil. Policija je poklicala pod orožje tudi rezerviste, katerim je izročila orožje. Policijski organi so nadalje napravili številne preiskave v vsej deželi. V Tafari, ki je manjše predmestje Salisburija, so agenti baje odkrili več desetih zaiganih bomb.

V zadnjih desetih dneh so Smithove policijske oblasti aretirale v vsej državi okoli 200 ljudi. Sodnijski organi so vsaj polovico od priprtih oseb obsodili na kazni, ki gredo na več mesecev zapora, oziroma denarne kazni v precejšnji višini. V Fortu Victoria je bil ob sojen neki 55-letni Afričan na eno leto prisilnega dela.

V afriških predmestjih Amaveni in Mbitu, kakih 100 kilometrov od Salisburija, je prišlo do spopada med policijskimi oblastmi in afriškimi oporečniki. Pri spopadih je bilo 7 ljudi ranjenih. Vsevi o tem spopadu še niso uradne, ker policija še ni posredovala zadevnih novic.

Preiskovanja stanovanj črnih državljanov na tem področju so sicer na splošno potekala pomolno. Tudi občasno je bilo silati rafale iz strelnega orožja. Na eni strani so streljali agenti osrednjega policijskega poveljstva, na drugi strani pa črnki oporečniki. Neredi v Amaveniju in v Mbitu so se začeli ob 9. uri zvečer, ko so se zaključili šele okoli 2. ure jutraj.

Angleški zunanji minister Home se je danes predčasno vrnil iz Bruselja v London prav zaradi povečane napetosti v Rodeziji. Sir Alec Douglas je davi odstopoval v Brusel, kjer je prisostvoval podpisu pogodbe.

OSEM MRTVIH IN OGROMNA MATERIALNA ŠKODA

Požar uničil terminal na letališču v Manili

Verjetno je kdo podtaknil ogenj
Približno 20 milijard lir škoda

MANILA, 22. — Hud požar je popolnoma uničil terminal mednarodnega letališča v Manili in je povzročil smrt najmanj osemih oseb, vendar je zelo verjetno, da bo tragični obračun smrtnih žrtv še narasel, ker pogrešajo še veliko velikih ljudi, ki so bili zaposleni v terminalu. Po prvih podatkih, ki so jih sporočili pristojni organi, je požar povzročil škodo v vrednosti dvajset milijard lir.

Prve podatke o materialni škodi je sporočil ravatelj filipinskega civilnega letalstva Epifanio Raymond, ki je zahteval od policije, naj uvede preiskavo o vzrokih požara. Po nepotrjenih vestih naj bi neznanci zažgali terminal letališča, ker je napovedana inventura v carinskem uradu letališča predstavljala hudo nevarnost za veliko mednarodno tihopostsko točko.

Oblasti v Manili so sporočile, da se je v trenutku nesreče v terminalu nahajalo približno sto ljudi, od katerih so nekateri rajši tvegali skok skozi okno, kot pa da bi čakali na pomoč reševalnih skupin.

Gasilci so se morali boriti več kot štiri ure z ognjenimi zublji, preden so pogasili požar. Med gašenjem so reševalne skupine storile vse kar je bilo v njihovih močeh, da bi rešile čimveč živih ljudi, ki so bili zaprti v gorečem poslopju.

Po prvih podatkih je kazalo, da obračun smrtnih žrtv ni tako težak, saj se je govorilo o dveh ali treh mrtvih, nato pa je število polagoma naraslo na osem. Čeže, da je največ oseb umrlo, ker jim ni uspelo najti izhoda iz plamenov in gostega dima.

Požar ni prizanesel niti kontrolnemu stolpu, kjer je tudi povzročil hudo škodo. Po prvih ugotovitvah preiskave kaže, da je požar izbruhnil na raznih mestih terminala. To dejstvo vzbuja sum preiskovalnih organov, ki menijo, da je kdo iz se neznanih razlogov zažgal požar, ki je med drugim uničil tudi dva carsinska urada. To dejstvo naj bi potrjevala neuradne govorice, ki so se razširile v filipinski prestolnici, da je požar zažgal velika mednarodna tihopostska točka, katero je verjetno ogrožala napovedana inventura v carskih uradih letališča.

To je že drugi požar, ki je izbruhnil v mednarodnem letališču v Manili. Prvi požar je izbruhnil novembra leta 1970 in je uničil neko drugo letališko poslopje. Na kraj nesreče je prisel tudi filipinski predsednik Marcos, ki je izjavil, da vladi ne bo uspelo v prihodnjih letih popraviti škodo, ki je napravil požar, če se ne bo poslužila prisilnega nabiranja finančnih sredstev.

V zvezi z zavezno Ocheto

Ceschia in Fava pri ministru Moru

RIM, 22. — Zunanji minister Moro je malo pred odhodom v Bruselj sprejel na letališču v Fiumicinu predsednika tajnika tiskovnega združenja Luciana Ceschia in predsednika zveze časnikov RAI-TV Nuccia Fava, ki sta ga zaprosila za pogovor o zadevi časnikarja Ocheta, ki so ga českoslovaške oblasti aretirale v Pragi.

PO Odstopu VLADE LEVIČARSKA KOALICIJE

V ČILU ODLOČILEN SPOPAD MED SOCIALIZMOM IN REAKCIJO

V ospredju vprašanja gospodarske politike

SANTIAGO DE CHILE, 22. — Predsednik čilske republike Salvador Allende je včeraj podpisal odlok za po-
višanje mezd in plač čilskih nameščencev in delavcev v višini 22,1 odstotka. Povišanje velja od dne 3. decembra lanskega leta. Čilska vlada je sprejela ta sklep na podlagi ugotovitve čilskega vsedravnega statističnega urada, da so se življenjski stroški v lanskem letu povišali za omenjeni odstotek.

Po podatkih čilskega državnega statističnega urada so življenjski stroški narasli samo v lanskem novembru za 2,8 odstotka. Leta 1970 je indeks življenjskih stroškov narasel za 34,9 odstotka.

Po sklepu vlade bodo izplačali poviške mezd in plač za mesec januar kot predjem v pričakovanih, da bo čilski parlament odobril predsedniški sklep.

Ta sklep čilske vlade odkriva brez

dvoma zelo trpko resnico o čilskem gospodarstvu, ki je zašlo v hude težave v teku zadnjega leta. Življenjski stroški so povsod narasli, tudi sprito zelo pomembnejših stroškov države na področju socialnega varstva. Poleg tega je treba upoštevati tudi hud pritisk severnoameriškega kapitala na čilsko gospodarstvo. Američani stalno napadajo to južnoameriško državo, ker se je upala upreti se njihovu »vsemogočnemu« kapitalu.

ZDA so stalno bojkotirale izvoz proizvodov čilske države, češ da je Allende vodil politiko, ki ni bila naklonjena tujim investicijam v Čilu in ki je hudo prizadela ameriški kapital z nacionalizacijami in podobnimi posegi v gospodarstvo.

Kljub vsem tem pritiskom je predsednik Allende na tiskovni konferenci ključno povedal, da ima Čile pravico da ga tuje države spoštujejo. Politične razmere v Čilu so danes

zelo težke. Demokristjanska in desničarska opozicija stremata po življenju levičarske Allendejeve vladne koalicije. Allende se je v tem trenutku znašel v zelo kočljivem položaju, ker mora vladati ob manjšinski podpori v parlamentu. Parlament in senat sta zavzela stališča, ki nasprotujejo njegovi politiki, čeprav je ustavno sodišče sprejelo nekaj sklepov, ki so mu v prid.

Allende pa mora računati z dejstvom, da je vlada podala ostavko in da bo moral v kratkem sestaviti novo vlado, ki naj bi odgovarjala zahtevkom široke ljudske socialistične politike.

Spopad v Čilu je torej spopad med živo družbeno stvarnostjo in togimi pravnimi strukturami države, za katerimi se skrivajo desničarski interesi ob podpori kapitala ZDA. Kdo bo zmagal v tej bitki? Odgovor bo dalo samo čilsko ljudstvo.

NAJVEČJA TRAGEDIJA KOLUMBIJSKEGA CIVILNEGA LETALSTVA

Petinpetdeset ljudi izgubilo življenje v dveh zaporednih letalskih nesrečah

V letalski nesreči je izgubil življenje napredni škof Buenaviste Gerardo Valencia - Dvajset oseb umrlo v hudi prometni nesreči nedaleč od Bogote

BOGOTA, 22. — Danes ponosi sta strmoglavili dve kolumbijski letali, eno med gorami, drugo pa v predmestju kolumbijske prestolnice. V obeh nesrečah je izgubilo življenje skupno 55 oseb, med katerimi en nadškof, en duhovnik in štiri nune.

Letalskim nesrečam se je pridružila še huda prometna nesreča, v kateri je izgubilo življenje najmanj dvajset oseb. Do nesreče je prišlo, ko je avtobus čelno trčil v cisterno, ki je po trčenju eksplodirala.

Prva letalska nesreča se je pripetila med gorami v bližini vasi Betania, ki je oddaljena kakih sto kilometrov od pristanišča Buenaviste na Tihem oceanu. Letalo vrste DC 3, letalske družbe Satena je odletelo iz Medellina in je bilo namenjeno v Buenavisto. Satena je letalska vojaška družba, ki vzdržuje letalske stike na nekomercialnih progi.

Na krovu letala je bilo poleg treh članov posadke 32 potnikov, med katerimi je bil tudi znani škof mesta Buenavista monsignor Gerardo Valencia, katerega so tudi imenovali »ročni škof«, ker je ustanovil napredno gibanje kolumbijskih duhovnikov. To gibanje se je borilo proti tradicionalni zakrknjenosti mnogih kolumbijskih prelatov.

Vest o nesreči je sporočil kmet, ki je dejal policiji, da je videl letalo, ki se strmoglavilo na pobočju gore Brancador. Tena in slabi vremenski pogoji niso dovolili reševalnim skupinam, da bi se takoj podale na kraj nesreče.

Ni se šele poleg morda več prve letalske nesreče, ko je kolumbijska televizija spet prekinila oddajo in je naznanila, da je v predmestju Bogote strmoglavilo drugo letalo, ki je pripadalo kolumbijski letalski družbi Lagoraca. Letalo je komaj odletelo z mednarodnega letališča v Bogoti in je bilo namenjeno na otok San Andreas, ko je strmoglavilo na kovinarsko tovarno. Na krovu letala je bilo dvajset oseb, ki so vse izgubile življenje v nesreči.

Kot smo že omenili, sta kolumbijski radio in televizija prekinili svoje programe, da bi naznanila poslušalcem ponovno nesrečo. Radijski in televizijski časnikarji so trdili, da je to največja tragedija.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Sindikalni spor v sanatoriju «Santorio»

Medisindikalni odbor CGIL - CISL - UIL uslužbencev deželne zdravilišča za pljučne bolezni «Santorio» je včeraj prejel objavljeni pismeni odgovor na svoje zahteve s strani upravnega sveta bolnišniške ustanove. Kot smo že poročali v preteklih dneh, so se sindikalni predstavniki osebja sestali s predsednikom upravnega odbora in z deželnim odbornikom za zdravstvo Devegatom. Včeraj popoldne se je sestel upravni svet bolnišniške ustanove, ki je v odgovor na zahteve sestavil pravilnik o paketu, katerega bo medisindikalni odbor preuči v ponedeljek jutraj. Sledila bo delavska skupščina, ki bo odločala o prekinitvi štrajka in sprejetju protipodnoba ali o nadaljevanju stavkovnega gibanja.

V torku pa bi se morali sindikalni predstavniki spet srečati s predsednikom upravnega sveta odv. Margero.

Medisindikalni odbor je vsekakor napovedal vrsto stavk — točneje 26., 27. in 28. januarja ter 1., 2., 3., 4. in 5. februarja — ki bodo seveda preklicane, če bo medtem dosežen sporazum z upravo.

Po prvih podatkih so protipodnoba upravnega sveta zadovoljive, kar zadeva prvo točko zahtev — ureditev stališča uslužbencev. O ostalih petih točkah bo medisindikalni odbor še razpravljal.

Borraccettijevo predavanje o »sodnikih in fašizmu«

V četrtek 27. januarja bo ob 18.30 v Avditoriju v Ul. Torbandena 4. predaval dr. Vittorio Borraccetti o

ki se je pripetila v zgodovini kolumbijskega civilnega letalstva. Vtis, ki sta ga letalski nesreči zapustili v gledalcih, se ni še popolnoma, ko se je razširila novica o hudi prometni nesreči, ki se je pripetila nekeje severno od kolumbijskega glavnega mesta na cesti, ki povezuje prestolnico z mestom Tunjo. Avtobus poln potnikov, ki čelno trčil v nasproti vozečo cisterno, ki je eksplodirala. Zaradi močnega trenja in požara je izgubilo življenje najmanj 20 ljudi, drugih osemnast pa je bilo ranjenih. Zdravstveno stanje nekaterih ranjenecv je zelo zaskrbljujoče. Po prvih ugotovitvah preiskave kaže, da je glavni vzrok nesreče slabo cestnišče, katero je močno poškodovalo neurje, ki v teh dneh razsaja nad Kolumbiju.

WASHINGTON, 22. — Ameriško ministrstvo za zunanje zadeve je danes potrdilo vest, ki jo je objavil ameriški tisk, da ima ustanova FBI približno 80 agentov v tujini v 18 državah. Tem agentom se bodo v kratkem pridružili še drugi, ker bo FBI odprla še 6 novih uradov.

Dnevnik «Washington Post» je pisal danes jutraj, da bodo odprli nove urade v Rio de Janeiru, Santo Domingu, Manili, Singapurju, Camberri in Novem Delhiju, glavnici zunanje ministrstva pa ni potrdil teh informacij. Dodal je tudi, da imajo agenti FBI v tujini izključno nalogo, da pospešujejo sodelovanje med ameriško policijo in krajevnimi policijami.

Ze omenjeni dnevnik pa je trdil, da agencije tudi vojnoju za načelna FBI Hooverja, vendar tej njihovi dejavnosti naj bi nasprotovala vojunska služba CIA in zunanje ministrstvo.

Glavnik zunanje ministrstva pa je odločno zanikal, da bi imeli omenjeni agencije tudi informativne (beri vojske) naloge.

Ameriški parlament in zunanje ministrstvo nista do sedaj nikoli izrecno dovolila delovanja FBI v tujini.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ODBOJKA

Zmaga «plavih» v nezanimivi tekmi

BOR — CELANA 3:1 (15:8, 15:5, 12:15, 15:8)

BOR: S. in K. Veljak, Grmek, Neubauer, Može, Vodopivec, Fućka, Plešnikar, Starc, Orci.
SODNIK: Moreale; pomožni sodnik: Bertuldin; zapisnikar: Jacol-dino.

Borovci so sinoči končno le prišli do zmage. Nastopili so s popolno postavo in tako do uspeha niso prišli ravno tedaj, čeprav so morali (precej nepričakovano) dati set.

Začetek tekme je bil precej živčen in sta obe ekipi precej naprezali svoje moči, preden sta prišli do prve točke. Kasneje se je Bor razgiral, predvajal je bolj igrivo (razen v tretjem setu) in je zaslužen zmagoval.

V vrstah «plavih» ni nihče posebno blestel, razen morda Klavdija Veljaka, katerega posegi ob mreži so bili čisto učinkoviti in odločilni.

G. F.

Kljub odsotnosti Budina je Kras sinoči v Trstu premagal gorško šesterko UGG s 3:1 (15:13, 7:15, 15:11, 15:9).

V ženski B ligi je v Padovi domači CUS premagal Skola s tesnim izidom 3:2 (13:15, 8:15, 15:8, 15:7, 15:7).

V italijanski moški odbojkarški A ligi je v Bologni Virtus Lubbiam premagal tržaškega liguša Arc Linceo s 3:1 (15:13, 15:13, 9:15, 15:5).

V mladinskem prvenstvu Vrsta tekem

V okviru prvenstvenih tekem mladincev in mladink bo tudi v prihodnjem tednu več tekem. Mladinci bi morali s prvenstvom že končati toda nekaterih tekem zaradi slabega vremena v tem tednu niso odigrali in tako se bo tekovanje samo nekoliko zavleklo.

V skupini «A» bosta danes na sporedu dve tekmi. V telovadnici Murgorpe se bosta srečala later 1904 in Breg B. Proti poprečni ekipi Interla bi morale Brežanice osvojit drugi par točk.

V drugi tekmi se bosta srečala OMA in Julia. V zaostali tekmi

KOŠARKA

PORAZ OPENCEV

POM — POLET 103:25 (44:3)
POLET: Guštin 13, Starc 10, Dolenc, Košta 2, Kraus, Tavčar, Edi Sostić, Puršč.

Prosti meti 5:16.

Poletovci so včeraj doživeli nepričakovano visok poraz proti tržaškemu POM. Res je, da so openski košarkarji nastopili v dokaj okrenjeni postavi in je več igralcev komaj okrevalo, vseeno pa bi pričakovali le nekaj več postrvalnosti od Poletovce čete. Le Starc in Guštin sta skušala zadrževati nasprotne napade, a zaman. Domačini so bili izredno točni pri metih od daleč in so tako dosegli stotico.

b. l.

SABA — POLET 57:24 (39:12)
POLET: Taučer 4, Marko Sostić 3, Škabar 4, Vodopivec, Ivan Sostić 8, Kalin 4, Puršč.

SABA: Svara 6, German 18, Mechi 2, Cechiči 10, Potocco 5, Piccini 2, Barisi 14.

Prosti meti: SABA 1:10, Poletovički 3:10. Poletovički so sinoči v telovadnici v Ul. della Valle odigrali svojo prvo tekmo prvenstva dečkov. Za nasprotnika so imeli uigrano peterko SABA, ki sodi med boljše moštva prvenstva. SABA je namreč premagal Polet s prepičljivo razliko 57:24 in je bila »seskozi v vodstvu. Kljub porazu, pa so Poletovički krškarji igrali postrvalno. Še posebno pa sta se izkazala Marko Sostić, ki je lepo vodilo igre svoje ekipe, in Ivan Sostić, kot najboljši strellec ekipe. Tekma je bila na splošno na zadovoljivi tehnični ravni.

b. l.

Sinočnji rezultati zadnjega kola prvega dela jugoslovanskega moškega košarkarskega prvenstva I. lige:

Olimpija - Rabotnički 98:82
Crvena zvezda - Partizan 101:85
Jugoplastika - Željeznik 116:109
Lokomotiva - Zadar 102:97

V okviru tekovanja za jugoslovanski košarkarski pokal se bo Olimpija 23. februarja v Ljubljani srečala z Jugoplastiko.

V NOVI GORICI
Old Boys zmagovalec

Nova Gorica je bila prizorišče finalnega dela turnirja za košarkarske naslove občinskih prvakov v košarki. Komisiji za košarko pri občinskem odboru za telesno kulturo se je prijavilo 8 ekip in v finalne borbe so se uvrstile štiri ekipe. Old Boys iz Nove Gorice, Renče, EGSC iz Nove Gorice in Gimnazija Nova Gorica.

Mladi košarkarji novoustanovljene družbe Old Boys so se predstavili v najboljši luči in so zasluženost osvojili prvo mesto. Presenetljivo je tudi nastop košarkarjev iz Renč, ki so osvojili drugo mesto. Rezultati finalnih borb:

Old Boys : EGSC 38:39
Renče : Gimnazija 55:28
Old Boys : Gimnazija 68:48
Renče : EGSC 54:31
Renče : Old Boys 24:41
EGSC : Gimnazija 45:38

Lestvica: 1. Old Boys
2. Renče
3. EGSC
4. Gimnazija
Rajmund Kolenc

SINOČI V MOŠKI B LIGI

Zmaga «plavih» v nezanimivi tekmi

metaše, ker so bili udeleženi v znani podkupovalni aferi, o kateri smo pred časom že poročali.

RIM, 22. — Predsednik CONI odv. Onesti se je danes sestel s predsedniki vidnejših italijanskih nogometnih klubov. Ti so mu o brazložili hudo denarno stisko, v katero je zašel italijanski nogometni šport.

Na mednarodni šestdesetni kolesarski dirki, ki bo od 18. do 24. februarja v Milanu, bodo nastopile dve dvojici:

1. Gimoni - Renz
2. Sercu - R. De Vlaeminck
3. Motta - Post
4. F. Pfenninger - Spahn
5. Bugdhal - Kemper
6. Rancati - A. Van Lancker
7. Schultze - Loevesin
8. Gowlund - Versucuren
9. Ritter - Stevens
10. Zandegù - Seeuws
11. E. Schneider - J. Schneider
12. Della Torre - L. Pfenninger
13. Borghetti - De Wit
14. Beghetto - Chemello

KOLESTARSTVO

Na mednarodni šestdesetni kolesarski dirki, ki bo od 18. do 24. februarja v Milanu, bodo nastopile dve dvojici:

1. Gimoni - Renz
2. Sercu - R. De Vlaeminck
3. Motta - Post
4. F. Pfenninger - Spahn
5. Bugdhal - Kemper
6. Rancati - A. Van Lancker
7. Schultze - Loevesin
8. Gowlund - Versucuren
9. Ritter - Stevens
10. Zandegù - Seeuws
11. E. Schneider - J. Schneider
12. Della Torre - L. Pfenninger
13. Borghetti - De Wit
14. Beghetto - Chemello

SMUČANJE

V SANT GERVAISU

Dve Avstrijki na prvih mestih

SAINT GERVAIS, 22. — Avstrijka Pröll je zmagala v veselašonu v Saint Gervaisu in si je po obeh vožnjah zagotovila prvo mesto.

Lestvica:
1. A. M. Pröll (Av.) 3'12"03
2. Monika Kaserer (Av.) zaost. 2'77"
3. M. T. Nadig (Švi.) 4'10"
4. Isabelle Mir (Fr.) 5'63"
5. Florence Steurer (Fr.) 5'96"
6. Marilyn Cochran (ZDA) 6'54"
7. Rosi Mittermaier (Z. Nem.) 6'99"
8. Odile Chalvin (Fr.) 7'33"
9. Conchita Puig (Sp.) 7'45"
10. Rita Good (Švi.) 7'56"

Ekipna lestvica za svetovni pokal:

1. Francija 664
2. Avstrija 492
3. Švica 286
4. ZDA 124
5. Zahodna Nemčija 117
6. Italija 65
7. Poljska 52
8. Norveška 42
9. Kanada 33
10. Španija 16
11. Avstralija 9

NAMIZNI TENIS

Pred kvalifikacijami za A ligo Sokol se pripravlja

Čez 14 dni bo moška »amiznot« niska ekipa nabrežinskega Sokola odigrala odločilno tekmo za vstop v A ligo. Nasprotnik Nabrežincev bo ekipa Esperia Dopolavoro iz Coma, ki razpolaga s tremi dobri igralci. Ti so na lestvicah namiznotiške zveze uvrščeni precej visoko, saj so glede na to uvrstitev celo favoriti za končno zmago. Kraj srečanja še ni bil določen, vendar pa je vodstvo Sokola predlagalo, naj bi tekmo odigrali v Nabrežini.

Med tem pa se nabrežinski igralci vestno pripravljajo na to srečanje. V okviru tega priprav so v petek odigrali prijateljsko tekmo z ekipo Kaluh iz Ljubljane, ki je vodila ekipa druge slovenske lige. Sokol je nastopil v običajni postavi (Bole, Košta, Fabjan), ki se verjetno ne bo več spremenila.

Tretji igralec za finalno srečanje bo torej Fabjan, ki se je v pretekli sezoni izkazal zelo dobro, saj je najprej premagal Trupca, nato pa je odigral tehnično popolno tekmo s Petruškom. Tudi Bole je novsem zadovoljil, saj je po spopadu s Petruškom v naslednji tekmi dneva premagal Usenika. Košta pa je naletel na mečan ogor prav tako le pri Useniku. Ljubljancem so vsem trem Sokolovim igralcem vili dinamično in kakovostno igranje, kar je za naše igralce zelo »novo«, saj na take nasprotnike letos še niso naleteli.

s. l.

TENIS

PRAGA, 22. — Stanislav Kostka, predsednik českoslovaške teniške zveze je izjavil, da se Českoslovaška v okviru tekovanja za Davisov pokal neke srečati z Južno Afriko zaradi razizma, ki vlada v tej deželi. Českoslovaška in Južna Afrika sta namreč v isti skupini tega tekovanja.

LONDON, 22. — Še nikoli ni v teniskem svetu došlo prišlo do dogodka, za kakršnega je poskrbel Roman Ilia Nastase na mednarodnem teniskem turnirju v Londonu. Med srečanjem z Amerikancem Graebnerjem je nenadoma prenehal igrati rekoč, da ga je njegov protivnik med igranjem teroriziral in grozil. »Bl sem na smrt prestrašen«, je dejal Nastase, »in v takem stanju nisem mogel igrati«. Graebner je seveda vse zanikal.